

Bibliotekaren

Tidsskrift for Bibliotekarforbundet

Blide fakkelbærere og
sur kulturminister

1
2003

Organisasjonsutvalget
tenker høyt om BF i
statssektoren

BFs erfaringer med
lokal lønnsdannelse i
det statlige tariffområde

Innhold:

Lederen har ordet	side 3
Stopp av OU-trekk i KS-sektoren	side 4
Forbundsstyret samla i Asker: Tre heile dagar til ende	side 4
Flott fakkeltog for folkebibliotekene	side 6
Fakkellakkeltog!	side 8
Bruk av pendelvoldgift i lokale forhandlinger	side 10
Seniorseier for YS	side 11
Fokus på den besværlige pensjonen: Hva består egentlig pensjonen av?	side 12
Må tørre å se pensjonsendringer i sammenheng	side 14
Regionale bibliotektenester i forslag om endring av lov om folkebibliotek	side 16
Organisasjonsutvalget tenker høyt: Bibliotekarforbundet i statssektoren	side 18
Lokal lønnsdannelse - utfordringer og muligheter	side 20
Bibliotekloven i et ideologisk vakuum?	side 22
Håndbok om dokumenthåndteringssystemer	side 23
Kvalitet og reform i utdanningene	side 24
Tre bibliotekutdanninger - med hvert sitt perspektiv	side 24
Billige forsikringer gir "gratis" kontingent	side 26
YS Medlemsfordeler AS	side 27

Revidert Vestbane-utbygging

28. november presenterte Statbygg det reviderte arkitektforslaget for Vestbane-utbyggingen, der nye Deichman fremdeles er det sentrale elementet. Det mye kritiserte firkantede høyhuset, som inngikk i det opprinnelige vinnerutkastet fra OMA/Space Group, hadde blitt nedskalert og fått en mer spennende utforming. Biblioteket hadde også fått noen justeringer, blant annet med en del nytt areal på gateplan. Her ser tre Deichman-ansatte på den nye modellen, da den ble presentert i Filmteaterets lokaler. Fra venstre Igal Voronel, Anne Kari Holm og Toril Bang Lancelot. (Foto: E. Bergan)

Bibliotekaren

ISSN 0804-4147

Bibliotekaren er Bibliotekarforbundets tidsskrift og utkommer hver måned.

Ansvarlig redaktør
Erling Bergan

Redaksjonens adresse

Runnen 4, 6800 FØRDE

Tlf.: 57 82 07 65

Mobil: 91 31 80 01

Faks: 85 03 16 64

Epost: erling.bergan@bibforb.no

Redaksjonsgruppa

Erling Bergan (redaktør)

Anja Angelskår Mjelde (redigerer)

Monica Deildok (forbundsleder)

Mona Magnussen (forbundets nestleder)

Thor Bjarne Stadshaug (organisasjonssekretær)

Stoff

Vi mottar stoff i alle former. Tekster foretrekker vi som filer i *RiktTekstFormat* (rtf). Usignerte artikler står for redaktørens regning.

Abonnement

Kr. 290,- pr. år betales til BFs girokonto 6039.05.64093. Merk innbetalingen «Abonnement». Alle henvendelser om abonnement rettes til BFs sekretariat i Lakkegata 21, 0187 Oslo, tlf. 22 17 04 95, faks 22 17 04 96, epost: bf@bibforb.no.

Annonsepriser

1/8 side kr. 800

2/8 side kr. 1400

3/8 side kr. 1800

4/8 side kr. 2200

5/8 side kr. 2500

6/8 side kr. 2800

7/8 side kr. 3100

8/8 side kr. 3300

24 % mva. kommer i tillegg.

Det kan gis rabatt ved bestilling av flere annonser under ett. Alle henvendelser om annonser rettes til redaksjonen. (se over)

Utgivelsesplan i 2003

Nr.	Deadline:	Hos medl.:
1	23. desember	15. januar
2	29. januar	12. februar
3	26. februar	12. mars
4	26. mars	9. april
5	23. april	7. mai
6	21. mai	4. juni
7	25. juni	9. juli
8	30. juli	13. august
9	27. august	10. september
10	24. september	8. oktober
11	22. oktober	5. november
12	19. november	3. desember

Trykk

S. E. Thoresen as

Lederen har ordet

Monica Deildok
Forbundsleder

Før nyttår passerte Bibliotekarforbundet 1200 medlemmer. I en situasjon der de aller fleste fagforeninger sliter med sviktende medlemstall er dette en ekstra god nyhet. Ikke bare greier vi å holde stand mot den generelle trenden i samfunnet som innebærer et sviktende engasjement og oppslutning om fagforeningene, men vi øker medlemstallet jevnt og trutt. Til tross for de turbulente tider mange bibliotek er inne i – eller kanskje nettopp derfor.

Vi øker medlemstallet i alle tariffområder, og vi har økt antallet studentmedlemmer kraftig, noe jeg synes er særlig positivt. Det er allikevel fortsatt medlemmene i KS-sektoren som dominerer i medlemsmassen vår. Det er også innenfor denne sektoren at den store turbulensen har funnet sted i 2002. Først gjennom resultatet av hovedoppgjøret som ga oss et helt nytt lønnsystem, og som skapte kaotiske tilstander ute i mange kommuner. Og senere i form av departementets høringsutkast til ny lov om folkebibliotek som er en åpen invitasjon til kommuner med dårlig økonomi om drastisk å kutte ned bibliotektilbudet i kommunene.

Dette ble vinterens store sak. Og hvilken sak det ble! Flere kloke mennesker har ytret at bibliotekene trenger en fiende, et ytre press. Begrunnelsen for denne tanken har vært at så lenge det hersker bred politisk enighet om bibliotek og bibliotekspørsmål, er den offentlige debatt omkring temaet ikke tilstedeværende, med det resultat at bibliotekene kan dø en stille sultedød mens alle sier at de er enige om nødvendigheten og fortreffeligheten av tilbudet.

Jeg tror aldri jeg har vært på et større møte eller seminar eller konferanse der bibliotekmennesker samles uten at det i møtet eller under det sosiale samværet dukker opp velbegrunnet frustrasjon over bibliotekenes manglende tilstedeværelse i offentlighetens lys og i beslutningstakernes hoder. Dette har vært en stadig kilde til frustrasjon hos bibliotekmennesker, det har vært debattert og drøftet i alle de store bibliotekorganisasjonene, Bibliotekarforbundet inkludert. Det har - tror jeg - vært en av de viktigste årsakene til mye av den kollektive dårlige selvfølelsen som bibliotekarer av og til sliter med.

Men så, vinteren 2002 skjedde det noe. Departementet hadde i sitt høringsbrev lagt opp til den samme prosedyren som alltid: Formulere noen honnørord innledningsvis om betydningen av et godt og velutviklet bibliotektilbud. Dette for å forsikre om sine gode intensjoner og legge den politiske debatten død. Deretter - i selve utkastet - kom de nakne fakta på bordet som fortalte en helt annen og meget tydelig historie om at her var sparekniven velkommen. Det var meningen at historien om sparekniven skulle drukne i de innledende honnørordene, men den taktikken slo feil. I stedet for å lure seg selv til å tro på at høringsbrevets intensjoner på noen måte var forpliktene – noe de selvsagt ikke er – tok et samlet bibliotekmiljø med Bibliotekarforbundet i aller fremste rekke til motmæle. Vi gjorde det i pressen, og vi fikk gehør. Vi ble hørt fordi vi greide å vinkle saken politisk. Noe som også genererte støtteerklæringer fra politikere og fra organisasjoner og enkeltpersoner langt utenfor vårt eget miljø.

Vi vant gehør fordi vi greide å bruke store ord, og i stedet for å føre en innadvent diskusjon med interne fraser om fjernlånsamarbeid og emnefordelingsplan, snakket vi om kulturtilbudet til befolkningen og folks rett til kunnskap og informasjon. Vi førte argumenter langs selve kjernen i bibliotekvirksomhet, grunnlaget for folkebibliotekenes fremvekst.

Denne argumentasjonen hadde stor appell. Og det overrasket oss nok litt. For vi har kanskje i dyppet av våre sjeler trodd at vi var litt alene om denne tenkningen.

Vinteren har vist oss at det er vi ikke! Vinteren har vist at biblioteksaken er en god sak, en sak som genererer interesse og engasjement langt utenfor våre egne rekker. Dette er en noe vi må trykke til våre hjerter, og som vi også må holde langt fremme i våre hoder, for denne saken har lært oss noe av stor betydning.

Aller størst og aller øverst troner den lekse vi lærte av studentene ved BIBIN. For mens vi som representerer de store organisasjonene i bibliotekmiljøet satt og solte oss i glansen fra våre egne presseoppslag var det noen som tenkte lengre og satset høyere. Studentutvalget ved BIBIN greide på en uke å samle 500 mennesker i fakkeltog for folkebibliotekene på Karl Johan midt i julestria! Med støtte fra alle forfatterorganisasjonene og en rekke andre kulturorganisasjoner, bibliotekorganisasjoner og fagforeninger. Bibliotekarforbundet var tidlig på banen og vi støttet ►

► opp om arrangementet på alle måter, men jeg må innrømme at jeg var redd! Jeg var redd for at støtteerklæringene på biblioteknorge ikke kom til å bli fulgt opp av faktisk oppmøte, jeg var redd for at våre alliansepartnere fra ulike organisasjoner ikke skulle klare å mobilisere. Jeg var livredd for at studentutvalget ved BIBIN, sekretariatet i NBF og Bibliotekarforbundets forbundsstyre skulle tusle alene oppover Karl Johan. Det var flere enn meg som hadde denne angsten. Desto større ble lekser vi lærte da all tvil ble gjort til skamme og vi kunne skue utover et Karl Johan som lå badet i flammehav for folkebibliotekene. Studentene gjorde det som vi andre ikke riktig turte: De appellerte til alle og de mobiliserte bredt. De viste oss at biblioteksaken er så viktig at den på kort tid får 500 mennesker til å fryse seg halvt ihjæl i Oslos gater i sprengkulda rett før jul. Ikke minst mobiliserte de en imponerende allianse av ulike organisasjoner til kamp for vår sak.

Kampen mot departementets høringsutkast er ikke over, kampen for å opprettholde et kvalitativt godt bibliotektilbud i kommunene fortsetter.

Selv om det er denne kampen som har vært kjernen i det offentlige fokus på bibliotek vinteren 2002 er historien om vinteren 2002 større enn den. Dette er historien om da bibliotekmiljøet greide å få hull på den byllen som har plaget oss i mange år: "Det er ingen som er interessert i oss – byllen". Dette er historien om at bibliotekmiljøet greier å løfte en av våre saker inn i den offentlige debatt, dette er historien om at biblioteksak genererer stort og bredt engasjement og at bibliotekstudentene setter Karl Johan i brann.

Denne historien er ikke over, den har bare begynt.

Godt nyttår! ■

Stopp av OU-trekk i KS-sektoren

Med virkning fra 1. november 2002 er en sentral avtale om OU-trekk på plass i KS-sektoren. Dette innebærer at arbeidsgiver trekker til OU-fond. Gevinsten i en slik form for avtale for organisasjonenes del ligger i at arbeidsgiver også bidrar med midler i fondet. De innkomne midlene fordeles på organisasjonene til bruk i opplæring av tillitsvalgte. Når den sentrale OU-avtalen nå

er på plass, er det derfor naturlig å avvikle det direkte OU-trekket til BF.

I sammenheng med dette har forbundsstyret i BF hatt en foreløpig gjennomgang av hvilke konsekvenser dette skal ha for den årlige stipendtildelingen som BF har hatt, basert på sitt eget OU-fond. Forbundsstyret har ennå ikke konkludert, og kommer tilbake med nærmere informasjon når saken er avklart. ■

Forbundsstyret samla i Asker:

Tre heile dagar til ende

■ ■ ■ **tekst & foto: Erling Bergan**

Det var førjulstid og det var forventninger i lufta. Forbundsstyret i BF var samla til tre dagers hardt arbeid på Vettre Hotell i Asker 11.-13. desember i fjor. Med styresaker, med forberedelser av landsmøte i 10-års jubileets tegn, med kollektiv deltakelse i fakkeltog i Oslo og med sin egen julemiddag sammen med forbundets ansatte.

Styremøtet hadde sin sedvanlige gjennomgang av referater fra tidligere møter først. Så var det "Økonomisk gjennomgang per 30. november 2002" som skulle behandles. Et BF-

sekretariat som har hatt en meget hektisk tariff-høst, hadde ikke hatt tid til å skaffe seg den nødvendige oversikten. Tallene som styret fikk seg presentert, skapte ikke den avklaring som alle ønsket. At økonomien i BF er solid, er fremdeles hovedinntrykket. Likevel vakte det en viss bekymring at per 31. oktober i fjor var 87 % av budsjetterte utgifter forbrukt, mens bare 80 % av de budsjetterte inntektene var kommet inn. En lineær økonomisk utvikling skulle gitt 83 % på begge deler. Om avviket skyldes utestående fordringer, ikke-lineært forbruk i løpet av

året, for stort forbruk eller sviktende inntekter, det kunne ikke styret få avklart på dette møtet. Noe forbundsstyrets medlemmer fant lite tilfredsstillende.

Forbundsstyret regnet likevel med at det endelige regnskapet for 2002, med tilhørende revisjonsberetning, vil gi den etterlengtede oversikten. Både 2001- og 2002-regnskapene skal behandles på BFs landsmøte i juni. Inntil da skal økonomiutvalget brukes mer aktivt for å skape oversikt: Det skal ryddes opp i bankkonti og budsjettposter, blant annet en tydeliggjøring av hva som føres under hver post. Det skal tilstrebes et nærmere samsvar mellom oppsett for budsjett og regnskap. Det skal jobbes med hvilke presentasjoner som egner seg for forbundsstyrets løpende økonomikontroll og hvilke som egner seg for landsmøtets regnskapsbehandling. Det skal foretas en gjennomgang av BFs innestående midler og plasseringen av disse. Og det skal foretas en vurdering av om BF bør fortsette å føre regnskapet selv eller kjøpe tjenesten fra regnskapsfirma.

Arbeidsmengden i sekretariatet var altså allerede sterkt framme i styremedlemmenes bevissthet, da saken om utlysning av ny fast stilling som sekretær/konsulent i sekretariatet var til behandling. En del av bakgrunnen for saken er at BF har hatt en person ansatt som sekretær i engasjement siden juni 2001. Ettersom både medlemstallet og arbeidsmengden øker, har det vist seg å være et varig behov for en stilling, om enn ikke satt opp med de samme arbeidsoppgavene som dagens engasjement. Forbundsstyret har drøftet dette spørsmålet gjentagne ganger før, og gikk nå gjennom økonomien i saken og selve utlysningsteksten. Resultatet ses av annonse i dette nummeret av Bibliotekaren, samt i Aftenposten og www.finn.no.

Så var det saken om BFs stipendordning og endringene i OU-trekk i KS-sektoren. Med virkning fra 1. november 2002 er den sentrale avtalen om OU-trekk på plass i KS-sektoren. Dette innebærer at arbeidsgiver trekker til OU-fond. Vi avvikler derfor det direkte OU-trekket til BF. Og dermed må hele ordningen med de årlige stipendtildelingen som BF har hatt, basert på sitt eget OU-fond, vurderes på nytt. Styret konkluderte ikke i denne omgang, men tar saken opp igjen på et senere møte.

Forbundsstyret fastsatte videre møteplan for våren 2003, fram til landsmøtet i juni. De engasjerte Anja A. Mjelde for nok ett år i 10 % stilling som redigerer av Bibliotekaren. Og de lot seg orientere om et helt spekter av saker. Ikke minst var det betryggende å kunne slå fast at BF hadde hatt 27 innmeldinger og 3 utmeldinger siden forrige møte, og dermed har BF passert 1200 medlemmer. Milepælen satte en god stemning for de neste to dages landsmøteforeberedelser på Vette Hotell. En omvisning viste at fasilitetene er gode for å avvikle landsmøtet i juni, med både viktige saker til behandling og en hyggelig ramme rundt arrangementene. Gjennomgang av bl.a. målprogrammet viste også at landsmøtet kan bli et godt møte rent innholdsmessig. Men resultatet av dette arbeidet, får du lese mer om i de kommende numrene av Bibliotekaren. ■

... spaltelangs ...

Ny leder i svensk BF

I begynnelsen av desember i fjor hadde det svenske Bibliotekarieförbundet sitt årsmøte, og valgte da Maj Eriksson som ny leder etter Ingrid Kjellqvist. BF er en delforening innen fagforbundet DIK, som står for dokumentasjon, informasjon, kultur.

Foruten faglige spørsmål, arbeider Bibliotekarieförbundet med yrkesspørsmål for bibliotekarer. Noen av de viktige utfordringene er skolebibliotekspørsmål, utdanning og forskning, heter det i en pressemelding etter årsmøtet. BF har 5700 medlemmer, hvorav 371 er studenter og 215 arbeidsløse. Andelen arbeidsløse bibliotekarer i Sverige er nærmere halvert fra 2000 til 2002.

Den nye BF-lederen Maj Eriksson er 38 år og arbeider som bibliotek-konsulent ved Jämtlands läns bibliotek i Östersund.

- Bibliotekarierna har en mycket viktig roll för kunskapsutvecklingen i landet, sier Maj Eriksson, og fortsetter:

- Ett problem som kommer högt på dagordningen är bibliotekariernas låga löner. Olika undersökningar visar att allmänheten har ett högt förtroende för vår yrkeskår men trots detta fortsätter arbetsgivarna förbise vårt viktiga arbete för demokrati och folkbildning genom att ge oss låga löner. Så kan det inte få fortsätta, avslutter Maj Eriksson.

... spaltelangs ...

Fagerli takker SB og RBT - og ser framover til ABMU

Hans Martin Fagerli er en aktiv deltaker på postlista biblioteknorge. Rett oppunder jul kunne vi lese følgende tidsaktuelle oppsummering fra ham:

"På en hektisk siste dag før juleferien for mitt vedkommende, føler jeg for å si takk til både RBT-Riksbibliotekstjenesten og Statens bibliotektilsyn for følget. Spesielt går takken til Kirsten Engelstad og Asbjørn Langeland som begge avslutter et lengre kapittel i norsk bibliotekhistorie den 31.12. De har ikke vært de mest synlige på denne listen, men det har vært mange som har ment noe om dem og deres institusjoner, både negativt og positivt.

Når etterpåklokskapens siger innover oss etterhvert, skal det bli interessant å se hva man egentlig burde ha ment.

Samtidig er det på sin plass å ønske den nye konstruksjonen ABM-utvikling lykke til i bestrebelsen på å skape en omforent nasjonal bibliotekpolitikk. Det koster ikke en gang penger, men derimot vilje til samhandling og at det ligger et reelt ønske fra oss alle om at dette er et viktig mål. Startskuddet går ved nyttårsskiftet, og vi er ved et veiskille, og nå er det oss det kommer an på.

God jul og Godt nyttår!"

Informasjonskompetanse i Vasa

Det blir Nordiskt seminarium om informationskompetens 6. - 8. februar 2003 i Vasa, Finland. Påmeldingsfrist er 24. januar. Tittelen på seminaret er "Informationskompetens som utbildningsmål inom universitet och högskolor". For mer informasjon, se <http://larocenter.tritonia.fi/informationskompetens>.

Flott fakkeltog for folkebibliotekene

Torsdag 12. desember gikk et fakkeltog opp Karl Johan. 500 mennesker med Ritha Helland i spissen. Et lite skritt for menneskeheten, et stort skritt for bibliotekarene i dette landet.

For aldri tidligere har bibliotekalliansen vært bredere, engasjementet dypere og saken vi kjemper om viktigere enn nå.

Ritha Helland leder studentutvalget ved BIBIN (bibliotekarutdanninga ved Høgskolen i Oslo). Det var hun som tok initiativet til det vellykkede fakkeltoget 12. desember. Og det var hun som foran Stortinget framførte protesten mot forslaget til ny biblioteklov.

■ ■ ■ tekst & foto: Erling Bergan

Det har gått noen demonstrasjonstog opp Oslos hovedgate i årenes løp. Men en kraftfull markering for folkebibliotekene - det var noe nytt. Etter hvert som Linn Ullmann, William Nygaard, Erik Fosnes Hansen, Vibeke Løkkeberg, Knut Faldbakken, Egil Fossum, Rune Ottosen, Jan Kjærstad og Hanne Ørstavik ble observert vandrende oppover mot Stortinget

Tøffe barn stiller opp for tøff mor.

sammen med Kari Gulbraar, Monica Deildok, Øyvind Frisvold, Tine Dahl, Ritha Helland, Clara Hagtvedt Nilsen, Mona Magnussen, Astrid Sandnes, Kirsten Leth Nielsen, og nærmere 500 andre kollegaer og støttespillere - med fakler og høylydt roping - da skjønnte vi at en aldri så liten merkestein var flytta i bransjen vår. Selv om utfallet av biblioteklovsaka fremdeles er uvisst, har yrkesgruppa lært en politisk lekse vi kan få stor nytte av i tida som kommer. Her var fagbibliotekarer og folkebibliotekarer i skjønn forening. Her var forfattere, forlagsfolk og bibliotekarer i skjønn forening. Her var halvgamle sekstiåttre og unge bibliotekstudenter i skjønn forening. Bare bibliotekarer med et hjerte av stein kunne unngå å bli beveget denne beinkalde desember-kvelden i Oslo.

Engasjementet og kunnskapsnivået var rimelig høyt hos deltakerne. Derfor ble Ritha Hellands appell foran Stortinget godt mottatt. Og derfor ble kulturminister Valgerd Svarstad Hauglands svar på dette, tilsvarende negativ. Spontant og høylydt reagerte fakkelfolket på Hauglands påstand om at lovforslaget hadde til hensikt å styrke bibliotekene. Og spontant og høylydt reagerte Haugland tilbake, med å forlange stillhet og respekt når hun talte. En litt sur og snurt kulturminister var dagens kanskje største overraskelse. Ikke fordi fakkeltogbærerne la opp til enighet med henne. Men fordi en kulturminister som greier å opparbeide dårlig kjemi med den ene gruppen kulturfolk etter den andre, kan ikke sies å ha lykkes i jobben. For å si det forsiktig.

Kommer Valgerd med en forbedret Ot.prp. til Stortinget på vårparten, eller har hun gått helt sur? Vi får bygge opp et fakkelsarsenalet for neste runde, uansett. ■

Fagforeningsleder Monica Deildok og studentleder Ritha Helland samarbeidet godt om fakkeltoget 12. desember.

BIBIN-studenter gjør seg klare til å demonstrere oppover Karl Johan, for lovfesting av folkebibliotek med fagutdanna sjef i hver kommune. Et modig tiltak, som ga full uttelling: Fem hundre fulgte deres eksempel og gikk i fakkeltoget.

... spaltelangs ...

BRODD-kurs på gang

Kjersti Feiring Myrtrøen i BRODD melder om spennende kurs på gang. De vil bl.a. arrangere kurs i FrontPage, Dreamweaver, Javascript, XML, HTML og Stilark i løpet av våren. På grunn av lokalsituasjonen til ABM-utvikling, der de arrangerer de fleste av kursene, er det ikke fastsatt dato for alle kursene enda. Men følgende kurs er fastsatt:

- Front Page 6-7 februar (ABM-utvikling, Kronprinsensg. 9, Oslo)
- Dreamweaver 20-21 februar (ABM-utvikling, Kronprinsensg. 9, Oslo)
- Javascript 17-18 mars (Gateway94, Kirkev. 64 B, Oslo)

Prisen for dagskurs er kr 2900,- og todagerskurs 3900,-. BFs medlemmer får 20 % rabatt på denne kursprisen hos BRODD. Les mer om BRODDs kurs på www.brodd.no.

ABM i Vest-Agder

Vest-Agder fylkesbibliotek gikk fra 1. januar i år inn i ABM Vest-Agder, og het fra samme dato Regional bibliotek- og formidlingstjeneste, ABM Vest-Agder. Bibliotek-tjenesten får utvidet sitt virkeområde. I tillegg til de bibliotekspesifikke områder, vil de i sterkere grad enn i dag samarbeide med museumsformidlingen og arkiv-tjenesten i fylkeskommunen på tverrsektorielle områder innen bevaring, registrering, gjenfinning og formidling, og samarbeide om tilrettelegging av brukervennlig formidling på internett. Den Regionale bibliotek- og formidlingstjenesten vil utvide sitt samarbeid både med kulturformidlingen og planseksjonen i Vest-Agder fylkeskommune i forbindelse med regional planlegging og stedsutvikling, melder fylkesbiblioteksjef Kristin Meinich Knutssøn.

... spaltelangs ...

Er du NettHent?

Som første bibliotek i Norge kan Trondheim folkebibliotek tilby tjenesten "NettHent" - en WAP-tjeneste for søking i Trondheim folkebiblioteks database. Dersom du har en mobiltelefon som støtter wap kan du nå søke i Trondheim folkebiblioteks database, finne informasjon om bibliotekets åpningstider og informasjon om hva som skjer i biblioteket. Du kan lese mer om om tjenesten på www.tfb.no/biblio/netthent.html. "NettHent" er et Bibliofil-produkt utviklet av Bibliotek-Systemer As i samarbeid med Trondheim folkebibliotek.

Eksempler på hvem som kan ha nytte av tjenesten: Elever og studenter kan søke i bibliotekets base mens de er på skolen, uten å være avhengig av

en internett-
m a s k i n .
Bokbussens
personale og
brukere kan
gjøre oppslag
mot biblio-
tekets data-
base, uten å
behøve tilgang
til PC med
internett.

Halmstadkonferansen 2003

"Smältdegel" er navnet på den bibliotekpolitiske konferansen i Halmstad i år. Hovudtema er bibliotekenes rolle i et flerkulturelt informasjonssamfunn - om folkebiblioteket som aktør i demokratiske prosesser. Innlederne kommer fra Norge, Sverige og Danmark. Fra Norge kommer direktør for ABM-utvikling Jon Birger Østby, professor Thomas Hylland Eriksen og professor Ragnar Audunson. Blant arrangørene finner vi Hordaland fylkesbibliotek. Påmeldingsfrist er 13.februar. Program finnes med utgangspunkt i www.lansbibliotek.halland.net.

Fakkel fakkel fakkel!

For første gang har jeg deltatt i fakkeltog. Jeg følte meg forpliktet til å stille opp – maken til lovforslag – jeg måtte være med og protestere.

■ ■ ■ av **Mona Magnussen,**
Nestleder i BF

Min togerfaring er liten. Den begrenser seg til: 1. mai-toget, 17. mai-toget, russetoget, Halden-toget og Hernes-må-fjernes-toget. Noe fakkeltog har jeg aldri vært med på. Jeg fulgte derfor spent med på fakkeltog til ære for Nobel fredsprisvinner Jimmy Carter bare noen få dager før biblioteklov-fakkeltog. Det gikk 250 mennesker i Nobel-fakkeltog, og jeg var veldig nervøs for hvordan oppmøtet ville bli i "mitt" fakkeltog. Jeg tenkte at 250 var i overkant av det vi kunne forvente oss – en Nobelprisvinner er tross alt litt mer stas enn en unnselig biblioteklov.

Forfatter Erik Fosnes Hansen med sønnen Daniel i fakkeltog for folkebibliotekene. Artikkeforfatteren hadde ikke noe i mot det. (Foto: E. Bergan)

Så feil kan man ta. Jeg har ennå ikke sett noen offisielle tall på oppmøtet, men mine spede forsøk på å telle resulterte i langt flere enn 250. Kanskje var det så mange som 450? Jeg vet ikke helt, men toget så fantastisk fint og langt ut der det buktet seg oppover Karl Johan den kalde desember-kvelden. Jeg bar fane og fakkell med stolt blick og ropte mindre gode slagord å la: NEI TIL SVEKKELSE AV FJERNÅNSSAMARBEIDET!, IKKE RØR BIBLIOTEKENE!, VALGERD MÅ GÅ!, FAKKEL FAKKEL FAKKEL!. Det er ikke lett å snekre slagord som egner seg til å rope høyt. Det siste var det enkleste om enn ikke det mest innholdsrike. Poenget var å lage lyd. Et langt tog av helt stille bibliotekarer? Tror det ville forsegle myten om bibliotekaren for godt. For øvrig var det ikke bare bibliotekarer i toget – der gikk blant annet en lang rekke av forfatterkjendiser rett bak meg. Det var så vidt jeg turte se på Fosnes Hansen, min store helt etter Beretninger om beskyttelse I (jeg hadde god lyst til å filleriste ham for å prioritere prinsesser framfor bok nummer to – i stedet dristet jeg meg altså til å se på ham).

Protestskrivet ble overlevert statsråden foran Stortinget. Og selv om vi måtte slukke faklene ble det allikevel ganske hett da statsråden dukket opp. Hun ba om nåde og fikk protestert og forklart litt om de gode intensjonene bak lovforslaget. Så gjenstår det bare å se om de også kommer til uttrykk i lovteksten etter hvert. Jeg har god tro på det. ■

En fakkell-allianse å bygge videre på: Fra venstre bl.a. Vibeke Løkkeberg, Linn Ullmann, Erik Fosnes Hansen, Pippi Døvle Larsen og artikkelforfatter Mona Magnussen lengst til høyre. (Foto: E. Bergan)

Kulturminister Valgerd Svarstad Haugland tok imot protest-skrivet. Så gjenstår å se om hennes gode intensjoner kommer til uttrykk i lovteksten etter hvert. (Foto: E. Bergan)

Lesernes egen romanpris

NRK melder at "Lesernes egen romanpris" i år deles ut for sjettede år på rad. Juryen består av seks P2-lyttere valgt ut blant over hundre interesserte, som har meldt seg på via brev og e-post. Juryens diskusjon foregår for åpen mikrofon på P2 lørdag 8. februar kl. 14.03-15.00, og prisen deles ut samme dag kl. 16.03. En fagjury har plukket ut fem av de nominerte bøkene. Den sjettede har lytternes selv stemt fram på NRKs nettsider. Hvilken av disse bøkene som fortjener tittelen "Årets roman", er det altså opp til lytterjuryen å avgjøre. Den prisvinnende forfatteren får 25.000 kroner, og blir presentert i et lengre intervju sammen med prisutdelingen 8. februar.

De nominerte bøkene i år er: Merete Morken Andersens "Hav av tid", Niels Fredrik Dahls "På vei til en venn", Dag Solstads "16.07.41", Thorvald Steens "Den lille hesten", Lars Amund Vaages "Kunsten å gå" og Hanne Ørstaviks "Uke 43". Sistnevnte er publikums favoritt. Årets fagjury har bestått av kritikerne Lars Helge Nilsen, Jahn Thon, Cathrine Sandnes, Anne Cathrine Straume og Marte Spurkland.

Asker bibliotek flytter

Det er fattet endelig vedtak om at Asker kulturhus (hvor Asker bibliotek holder til) skal bygges ut. Det er et stort kvartal, hvor det eksisterende huset inngår, som omfattes av utbyggingen. Ved ferdigstilling skal bygget delvis leies ut til næringsformål, men kulturarealene i huset utvides vesentlig. Når det nye bygget står ferdig har biblioteket fått en utvidelse fra rundt 1300 kvadratmeter til rundt 3000 kvadratmeter! Bygget vil også få ny kino, ungdomsklubb, kaféer, m.m. Hele bygget skal stå ferdig november 2004.

Aslak Sira Myhre leder Foreningen !les

Tidligere RV-leder Aslak Sira Myhre skal jobbe for å spre litteratur og leseglede blant barn og ungdom i Norge. Han er fra nyttår tilsatt som daglig leder av Foreningen !les. - Sjøl har jeg elsket bøker fra jeg lærte å lese, og det er den gleden det er å bli oppslukt av god litteratur jeg ønsker

!les

at flest mulig skal få ta del i, sier Sira Myhre. Foreningen !les er en bredt sammensatt paraplyorganisasjon bestående av sentrale aktører i bokbransjen, så vel som i offentlig sektor. Foreningen er en videreføring av Aksjon Leselyst som ble etablert i 1997. !les arbeider for å fremme leselyst ved å initiere og koordinere landsdekkende lesetiltak, særlig rettet mot barn og unge. Aksjon tXt har vært arrangert tre år på rad med opptil 40.000 deltagende barn og unge. Andre tiltak er Lesestafetten, Norvengelsk og ulike litteraturstunt. !les har de siste årene mottatt driftstilskudd over statsbudsjettet, gjennom Kirke- og kulturdepartementet.

Maria Pia Gonzalez Pereira ny direktør i EBLIDA

Det er ansatt ny direktør i EBLIDA etter Teresa Hackett. Maria Pia Gonzalez Pereira kommer fra jobben som Public Relations Officer i European Documentation Centre ved University of A Corunna i Spania. Hun begynner i stillingen 3. februar 2003.

EBLIDA står for "European Bureau of Library, Information and Documentation Associations", og er paraplyorganisasjonen for nasjonalbibliotek, bibliotekforeninger og relaterte institusjoner i Europa. Blant spørsmålene EBLIDA prioriterer å jobbe med er opphavsrett og lisensspørsmål, kultur- og utdanningspolitikk og lobbyvirksomhet innen EU.

Bruk av pendelvoldgift i lokale forhandlinger

Et nytt begrep dukket opp med årets tariffavtale på kommunal sektor: Pendelvoldgift. Dette er en alternativ modell for å løse tvister i lokale forhandlinger på.

Hvordan dette gjøres kan du lese om i et nytt rundskriv fra Kommunenes Sentralforbund (B-rundskriv 21/2002). Vi gjengir her rundskrivet i sin helhet:

Bakgrunn

I den nye Hovedavtalen er det i del A § 6-2 åpnet for at de lokale partene i avtaleperioden kan inngå avtale om forsøksordning hvor voldgiftsformen pendelvoldgift innføres som en alternativ tvisteløsningsmodell.

Lokale lønnsforhandlinger både etter kap. 4 og kap. 5 i Hovedtariffavtalen henviser til denne tviste-løsningsmodellen ved eventuelle brudd i lokale lønnsforhandlinger, se HTA kap. 4.3.1 og kap. 5.4.

Dersom det lokalt er inngått avtale om bruk av pendelvoldgift erstatter den eventuell organisatorisk behandling/sentralt ankeutvalg, og definerer den endelige løsning på tvisten.

Hva er pendelvoldgift?

Pendelvoldgift er en voldgiftsordning der voldgiftsnemndas eneste oppgave er å gi medhold til en av partenes standpunkter. I praksis blir det den nøytrale oppmannens ansvar å foreta et valg mellom arbeidsgivers siste tilbud og arbeidstakersidens siste krav.

Hver av partene prosederer sitt standpunkt for oppmannen.

Poenget med ordningen er at det ikke skal mekles eller arbeides for noe kompromiss i nemnda. Utgangspunktet er at vissheten om at pendelvoldgift kan benyttes, i seg selv vil være et incitament til partene om å nærme seg hverandre mest mulig før det kommer til brudd og tvisten går til nemnd.

Partene kan underveis, dersom det er grunnlag for dette, velge å trekke saken fra videre nemndsbehandling og skrive enighetsprotokoll.

Lokal enighet

Siden bruk av pendelvoldgift skal bygge på en avtale om en lokal forsøksordning, må partene lokalt være enige om bruken. For den enkelte arbeidsgiver kan det innebære at pendelvoldgift kan nyttes ved tvister med noen av organisasjonene/sammenslutningene, men ikke nødvendigvis med alle.

Voldgiftsnemnda skal ha en nøytral oppmann. Denne må også de lokale partene være enige om. Oppnås ikke enighet om hvem det skal være, må dette meldes til Kretsmeklingsmannen, som foretar oppnevning av oppmann.

Voldgiftsnemndas sammensetning og behandlingsmåte

Etter Hovedavtalens § 6-2 skal nemnda bestå av 1 nøytral leder og 1 representant fra hver av de lokale partene. De lokale parter avgjør i samråd med oppmannen hvordan fremleggelse av prosesskriv skjer.

Kostnadsdeling

Hver av partene dekker sine egne kostnader ved nemndsbehandlingen, i tillegg til hver sin halvpart av det honorar og de kostnader som oppmannen skal ha godtgjort.

Tidsaspektet

Når pendelvoldgift nyttes i forbindelse med lokale lønnsforhandlinger, er det viktig å sørge for at nemnda fullfører sitt arbeid innen en rimelig frist. Fristen avtales i fellesskap av de lokale parter. Prosesskriv bør oversendes oppmannen så snart som praktisk mulig etter brudd i forhandlingene.

KS ber om at de kommuner som har benyttet pendelvoldgift informerer KS om kjennelsen, samt at det utformes et erfaringsnotat.

Rundskrivets innhold er drøftet med forhandlings-sammenslutningene. ■

Seniorseier for YS

Det blir forbudt å forskjells-behandle arbeidstakere på grunn av alder. Forbudet kommer til å bli innført i løpet av høsten 2003. - Dette har vi jobbet for å få på plass lenge sier YS-leder Randi Bjørgen som er strålende fornøyd med at arbeidslivslovutvalget rett før jul foreslo å innlemme EUs antidiskriminerings-direktiv i norsk rett.

- Norge vil være et foregangsland i arbeidet mot diskriminering. Vi har som mål å være på høyde med EU i dette spørsmålet, eller helst litt bedre, sa arbeidsminister Victor D. Norman (H) da han 17. desember fikk overlevert en delutredning fra Arbeidslivslovutvalgets leder. Utvalget foreslår å innlemme i norsk lov, EUs regelverk mot diskriminering pga alder.

Gårsdagen var en merkedag for seniorpolitikken i Norge og en seier for YS, hevder YS-leder Randi Bjørgen. - YS har krevd å få på plass dette regelverket ettersom vi dessverre har sett at erfarne medarbeidere er blitt diskriminert i jobbsammenheng blant annet ved å bli presset over i AFP. Vi er veldig glade for at utvalget støtter det synet vi har hatt. Jeg regner med at forslaget vil gå gjennom Stortinget uten problemer når saken skal vedtas til våren.

Seieren til tross, YS-lederen peker på at det fortsatt vil være behov for å rette blikket mot skjulte barrierer og holdninger som møter seniorene både på arbeidsmarkedet og i hele samfunnet.

- Seniorpolitikken er i ferd med å bli god. Gårsdagens nyhet er helt i tråd med avtalen om inkluderende arbeidsliv (IA), hvor et av målene er å bidra til at erfarne medarbeidere vil kunne stå lenger i arbeidslivet, kommenterer Bjørgen, som legger til at dette imidlertid ikke må hindre at vi utvikler seniorpolitikken videre.

YS-lederen har fortsatt mange utfordringer til myndighetene og arbeidsgiversiden i det videre seniorpolitiske arbeidet. Hun viser til en rekke forslag som YS har lagt frem: Ansatte må gis større mulighet til å velge hvordan økt velstand skal tas ut. Det kan for eksempel være å bytte økt lønn mot kortere dager, kortere uke eller lengre ferie. I forbindelse med oppsigelse bør ansatte ha krav på økonomisk kompensasjon som kan brukes for å lette overgang til ny arbeidsgiver, alternativt starte egen virksomhet. I tillegg bør det vurderes skattefritak for kompetanseheving som er nødvendig for å skaffe seg nytt inntektsbringende arbeid. ■

... spaltelangs ...

Reduksjon i statlige reisegodtgjørelser

Partene i staten er blitt enige om nye satser i regulativet for reiser utenlands, gjeldende fra 1. januar 2003. YS Stat er i hovedsak fornøyd med resultatet, men frykter for fremtiden. - Signalene som er gitt, blant annet i statsbudsjettet for 2003, kan få som resultat at forhandlingsystemet faller vekk. Effekten kan da bli at ansatte i fremtiden må subsidiere arbeidsgiveren, sier leder av YS Stat Tore Eugen Kvalheim (bildet). Reiseregulativet har fram til nå vært gjenstand for forhandlinger mellom partene i arbeidslivet. Kostnadsutviklingen er svært ulik i forskjellige land. - Ansatte skal få dekket sine reelle utgifter i forbindelse med tjenestereiser. Når reisekostnadene går ned, mener vi det er riktig å justere satsene deretter. Det motsatte når kostnadene stiger. Vi erfarer imidlertid at det er nødvendig med forhandlinger for å sikre at hensyn tas i begge tilfeller, sier lederen i YS Stat.

Halvbroren på Drammensveien

Vinneren av arkitektkonkurransen om tilbygg og parkanlegg til Nasjonalbiblioteket på Drammensveien 42 er Longva Arkitekter AS med "Halvbroren", melder Kristin Hagelid ved NBO, og legger til: - Tilbygget er enkelt, effektivt og har god byggeøkonomi. Det er meget godt løst, og har en flott tolkning av magasinets betydning. Hagen er fin. Dette finner juryen å være avgjørende positive trekk ved "Halvbroren" som innstilles til 1. pris i konkurransen. Du kan lese mer om vinnerutkastet og juryens innstilling på www.nb.no.

... spaltelangs ...

Konferanse om fjernstudenter og bibliotek tjenester

I et samarbeid mellom Høgskolene i Telemark og Oslo, samt Nøtterøy og Tønsberg bibliotek og NBFs spesialgruppe for referanse- og fjernlånsvirksomhet, arrangeres det en 2-dagers konferanse i tiden 3. - 4.april 2003 i Tønsberg. "Konferansen tittel er i dag ikke helt presis, men det er heller ikke begrepet fjernstudent", melder Hans Martin

Fagerli på postlista biblioteknorge. Arrangørene tar utgangspunkt i at studenter i økende grad tar ut bibliotek tjenester i folkebibliotek, og at de samme bibliotekene også

anser denne brukergruppen som viktig og sentral for deres virksomhet. En diskusjon om hvordan vi skal forholde oss til dette berører flere forhold: budsjettering og økonomi, det sømløse bibliotektilbudet og en eventuell framtidig felles biblioteklov som et mulig redskap i denne sammenhengen. Man kunne godt si at vi fortsetter der hvor fjernlånssaken stoppet, men i et betydelig videre perspektiv. Som oppvarming til en slik konferanse har diskusjonen om ny biblioteklov vært en slags forrett. Nærmere detaljer om sted og program vil bli sendt ut etter den 24. januar.

Biblioteksentralen med stipend

Biblioteksentralen utlyser stipend som kan tildeles ansatte i offentlige biblioteker. Frist for innsending av skriftlig søknad er 17. februar 2003. Spørsmål angående stipendordningen kan rettes til Lillian Klemm via e-post lil@bibsentr.no eller telefon 22 08 34 24. Se også Biblioteksentralens hjemmeside for mer informasjon (www.bibsentr.no).

Fokus på den besværlige pensjonen:

Hva består egentlig pensjonen av?

I forbindelse med rapporten som Pensjonskommisjonen har lagt frem, vil YS i en serie artikler belyse utfordringene ved dagens pensjonssystem og mulige løsninger. Her er første artikkel, med en generell beskrivelse av dagens pensjonssystem.

Folketrygden ble innført i 1967. Pensjonssystemet vil være fullt utbygd i 2007. Siden innføringen har stadig flere ytelser blitt finansiert over Folketrygden, blant annet sykelønnsordningen og en ukes ekstra betalt ferie over 60 år.

Alle som er bosatt i Norge er pliktet trygdet i Folketrygden. Den som kommer til landet og som har til hensikt å oppholde seg i landet i minst 12 måneder, regnes som bosatt. Folketrygden gir stønad ved sykdom, funksjonshemming, svangerskap, fødsel, arbeidsløshet, alderdom, uførhet,

dødsfall og ved tap av forsørger. Folketrygden betraktes som selve bærebjelken i vårt velferdssystem og utgjør i dag 60 % av de totale overføringene på statsbudsjettet, til helse- og sosialformål.

Alderspensjon - I hovedsak består alderspensjon av: grunnpensjon og tilleggspensjon (særpensjon). Pensjonsalderen i Folketrygden er 67 år. Ordninger med førtidspensjonering har lavere alder, f.eks. Avtalefestet Pensjon - AFP- med mulighet til å gå av fra 62 år.

Grunnpensjon for enslige tilsvarende grunnbeløpet (G) per 1. mai i 2002 utgjør 54.170 kroner. Pensjonist gift med pensjonist får ¾ av grunnbeløpet. Særtillegget ble innført i 1970 for å garantere en minstepensjon til de som ikke har høy nok inntekt eller lang nok opptjeningstid i Folketrygden, slik at de får en rimelig tilleggspensjon. I 1970 var særtillegget 7,5% av grunnbeløpet, mens det i dag utgjør 79,33% av G.

Tilleggspensjon opparbeides gjennom pensjonsgivende inntekt i alderen 17 til 69 år. Størrelsen på tilleggspensjonene avhenger både av hvor høy inntekten har vært det enkelte år, og av det antall år inntekten har vært høyere enn grunnbeløpet. Tilleggspensjonen reduserer særtillegget krone for krone. Først når tilleggspensjonen er større enn særtillegget, får pensjonistene mer enn minstepensjonen.

Avkorting benyttes ved beregning av pensjonsytelser når ulike inntekter/ytelser veies opp mot hverandre. For eksempel avkortes alderspensjonen fra Folketrygden mot arbeidsinntekt for pensjonister mellom 67 og 70 år.

Samordning er prinsippet om at pensjoner sammenlagt ikke i særlig grad skal overstige den høyeste av pensjonene, når hver av pensjonene er utformet for å fylle et pensjonsbehov i sin helhet.

Bruttoordning garanterer 66% av sluttlønn i pensjon, selv om Folketrygden skulle bli redusert i fremtiden.

Nettoordning garanterer en ytelse som sammen med folketrygden skal sikre et "akseptabelt" pensjonsnivå. Dersom Folketrygden blir redusert, vil en slik ordning imidlertid ikke kompensere for en slik reduksjon. ■

Her er **brikkene** du mangler!

Aleph og Mikromarc er velkjente IT-systemer for norske bibliotek. Nå lanserer vi MetaLib og SFX og skaper dermed et unikt totalkonsept for søking og håndtering av informasjon i bibliotekmiljøer.

Konseptet har fått navnet ebib. Delene i ebib passer perfekt sammen (dette gjelder også sammen med hvilket som helst annet biblioteksystem), samtidig som de fungerer utmerket alene. Det ene er med andre ord ikke avhengig av det andre, men utfyller hverandre optimalt og gir deg helt nye muligheter når du skal søke og finne informasjon internt og der ute.

Uansett om du i dag benytter Aleph, Mikromarc eller et annet IT-system, er MetaLib og SFX de siste brikkene du manglet. Ditt biblioteksystem har blitt et informasjonssystem.

Noen kaller det en **revolusjon**. Vi kaller det **ebib**.

ebib
Aleph_MetaLib_Mikromarc_SFX

Jeg fant, jeg fant!

Når du kommer hjem en gang i februar 2003 etter å ha deltatt på den 6. Nordiske barne- og ungdomslitteraturkonferansen, håper arrangørene at du sier akkurat det: Jeg fant, jeg fant! Tittelen på årets konferanse bærer arven fra eventyrene videre inn i fantasiens riker. Eventyrene - fantasy i kortversjon; da nærmer vi oss den fantastiske fortellingen som vil få en sentral plass i konferanseprogrammet. Aldri har så mange barn lest så tykke bøker på så kort tid. Dette er fakta som målgruppa for konferansen må forholde seg til enten du er bibliotekar, lærer, forfatter, forlegger, illustratør eller kulturarbeider.

Vi er midt i perioden for to store filmatiseringer av henholdsvis Harry Potter og Ringenes herre. Nordiske forfattere skriver fantastiske fortellinger mer enn noen gang, og du vil få møte mange av dem i Stavanger. Du vil bl.a. få høre foredraget "Tolkien - a northern child" av engelske Kevin Crossley-Holland som studerte under Tolkien i Oxford. Dyktige forelesere og forfattere vil vri om nøkler og åpne dører hos deg slik at ditt forhold til den fantastiske litteraturen aldri blir det samme igjen.

Arrangementet går av stabelen i Stavanger, og starter med Barnas bokdag i Sølvberget lørdag 8. februar, for å avsluttes med "Kommersialismen og den gode barneboka" onsdag 12. februar. Dagene mellom er stinne av

gode programposter, som du kan lese mer om på www.jegfant-jegfant.no.

Må tørre å se pensjonsendringer i sammenheng

- Vi må koordinere våre innspill til pensjon med IA-avtalen, uføretrygd og dagpengeordning, sier YS-leder Bjørgen. (Foto: E. Bergan)

På andre dag av høstens YS-konferanse var pensjons-kommisjonens innstilling første tema. Etter innledning fra Sigbjørn Johnsen og frisk debatt blant deltagerne utfordret YS-leder Randi Bjørgen hovedorganisasjonen til å tørre å se dette i en helhet: - Det er behov for å koordinere våre innspill til pensjon i sammenheng med avtalen om inkluderende arbeidsliv, uføretrygd og spørsmål om dagpengeordning, sier YS-leder Bjørgen. - Jeg har tidligere pekt på at det vil kunne være nødvendig å se på AFP-ordningen. Nå tror jeg vi også må tørre å debattere blant annet uføretrygd og dagpenger.

YS-lederen understreker at YS ikke har tatt denne diskusjonen enda. I lys av arbeidet med pensjonskommisjonens innstilling, mener hun imidlertid det er nødvendig å se alt dette i en sammenheng. - Vi ser at dagens politiske landskap fører til press på en rekke av de ordningene som arbeidstakerne har fremforhandlet. Sykelønn har vært et tema: Den er nå parkert etter at vi fikk IA-avtalen, forklarer Bjørgen og avslutter: - Budsjettdiskusjonene i Stortinget er spennende. Regjeringen foreslår innstramning av dagpengeordningen, noe FrP har i sitt budsjett for 2002. Jeg krever at før man gjør noe med den ordningen, må den ut på høring til partene. Denne debatten viser at det er behov for å ha en helhetlig vurdering av alle disse temaene. Jeg frykter at den ene ordningen etter den andre står i fare for politiske angrep. Da er det viktig at vi som hovedorganisasjon har et klart syn på hva vi eventuelt kan være med på å diskutere en justering av og hva som må ligge fast.

YS-lederen understreker at YS som arbeidstagerorganisasjon er opptatt av å ha gode ordninger for medlemmene - hvor AFP er et eksempel. Imidlertid fra å være en ordning som tilgodeser sliterne i samfunnet, peker hun på at AFP-ordningen har utviklet seg mot å være en generell førtidspensjonering fra 62 år. Effekten av dette er at man har fått en ordning som langt på vei bidrar til å presse arbeidsføre og -villige erfarne medarbeidere ut av arbeidslivet. I forbindelse med en gjennomgang av ordningen vil YS ta til orde for å utarbeide kriterier for å utløse AFP på samme måte som det er gjort for IA-avtalen. ■

Med **MetaLib** og **SFX** gir vi deg hele verden!

Internett har gitt oss adgang til endeløse mengder informasjon. Hvordan finner du og dine brukere akkurat det dere er ute etter? Hvordan navigerer dere enkelt og effektivt i stadig større mengder av informasjon? MetaLib og SFX er svaret.

MetaLib og SFX er en del av et unikt totalkonsept fra Bibliotekenes IT-senter for søking og håndtering av informasjon i bibliotekmiljøer. Konseptet har fått navnet ebib. Delene i ebib passer perfekt sammen, samtidig som de fungerer utmerket alene.

MetaLib er en etterlengtet portalløsning som gjør det mulig å søke i blant annet elektroniske tidsskrifter, fulltekstdatabaser, Internett-ressurser og arkivsystemer. SFX er et unikt link-verktøy som skaper et totalt sammenhengende søkemiljø. SFX er integrert i MetaLib, men kan også benyttes som et selvstendig verktøy.

Sammen med ditt eksisterende IT-system (uansett hvilket!) blir MetaLib og SFX en perfekt plattform for håndtering av alle typer informasjon, dokumenter og kilder. Med andre ord; din portal til verden...

Noen kaller det en **revolusjon**. Vi kaller det **ebib**.

ebib
Aleph_MetaLib_Mikromarc_SFX

Regionale bibliotek tjenester i forslag om endring av lov om folkebibliotek

Redaktør Erling Bergan refererer i siste nummer av Bibliotekaren (12/2002) fra seminaret om revisjon av bibliotekloven, som BF, Fylkesbiblioteksjefkollegiet, Statens bibliotektilsyn og NBF arrangerte 14.november 2002.

Rammen rundt referatet er at BFs leder tidlig tok et krystallklart standpunkt mot lovforslaget, og innleggene blir vurdert opp mot dette samtidig som de blir referert.

■ ■ ■ Ruth Ørnholt, Fylkesbiblioteksjef i Hordaland

Seminaret ønsket å belyse lovforslaget ut fra ulike ståsteder, og jeg skulle ta opp de regionale bibliotek tjenestene. Innlegget mitt blir av redaktør Bergan referert som "dagens underligste". Redaktøren reagerer først på at jeg som leder av fylkesbiblioteksjefkollegiet måtte ta forbehold om at det jeg sa sto for min egen regning. Når han ikke refererer annet fra innlegget mitt enn at jeg

sa at jeg ikke fryktet lovendringene, og mener at jeg nevnte mobile bibliotek tjenester fordi jeg er leder av Pegabuss, NBFs spesialgruppe for mobile bibliotek tjenester, er dette forståelig. Det virker litt underlig. Men det ble sagt atskillig mer, og jeg håper redaktøren vil avse spalteplass til hva som egentlig ble sagt.

Først sa jeg at fylkesbibliotekene blir berørt av lovforslaget på følgende punkter:

- Institusjonen fylkesbibliotek forsvinner
- Kompetansekravet til fylkesbiblioteksjefene forsvinner
- Krav om tilknytningen til et kommunalt folkebibliotek forsvinner
- Ansvar for å formidle lån fra det kommunalt folkebiblioteket (vertsbiblioteket) forsvinner
- Ansvar for å kjøpe inn bøker til det nasjonale lånenettverket forsvinner
- "kan"-oppgavene: mobil bibliotek tjeneste og avtaler om felles drift med en eller flere kommuner er tatt ut av lovteksten.

Resten av innlegget mitt brukte jeg til å gå inn i konsekvensene av at dette kan bli tatt ut av lovteksten ved å gå inn på fylkesbibliotekenes rolle som regional utviklingsaktør og fjernlånsvirksomheten.

Som et retorisk poeng, valgte jeg en positiv innfallsvinkel, men dersom redaktøren hadde lyttet, ville det ikke være vanskelig å oppfatte at konklusjonene mine ikke støtter de lovendringene som er foreslått.

Jeg tillater meg derfor å sitere meg selv:

"Først: Institusjonen fylkesbibliotek forsvinner og blir erstattet av en lovparagraf som sier at fylkeskommunen har ansvar for regionale folkebibliotek tjenester. Disse tjenestene blir beskrevet som:

- rådgivning
- bibliotekfaglig veiledning og assistanse til lokale myndigheter
- kompetanseutvikling i form av møter og kurs
- skolebibliotekarbeid
- uttalelser om fordeling av statlige midler
- bistand til statlige myndigheter ved utredning og planlegging

Ikke noe nytt, - utenom en forsterkning av fylkesbibliotekenes rolle i kompetanseutvikling av bibliotekansatte. Fylkesbibliotekene skal være med

på å heve standarden i norske folkebibliotek. Vi skal være bindeleddet som trengs mellom stat og kommune, for å gjennomføre en målrettet bibliotekpolitikk, - i den grad det finnes. Det vil være vanskelig å få til et sømløst bibliotektilbud uten fylkesbibliotekene som kan glatte ut sømmene mellom bibliotekene i hvert enkelt fylke. I tillegg til å ha nasjonale oppgaver vil vi være regionale utviklingsaktører på linje med resten av fylkeskommunen.

Lovforslaget spisser og profilerer oppgavene til fylkesbibliotekene, Utviklings- og planleggingsoppgavene står i kø for oss. Vi kan enda drive mobil bibliotekvirksomhet, og jeg kunne selvsagt ønske at det fremdeles sto i lovteksten.

Før jeg går videre til fjernlånsvirksomheten, må jeg skyte inn at det selvfølgelig må stilles krav til bibliotekfaglig kompetanse i fylkesbibliotek på samme måte som i folkebibliotekene.

Bortfall av tilknytning til et vertsbibliotek, ansvar for fjernlån og innkjøp av bøker etter emnefordelingsplanen, er den mest radikale endringen i lovforslaget for fylkesbibliotekene og kan få stor innvirkning på litteraturforsyningen til norske folkebibliotek. Vi har sett det komme, men det var sterkt å se på trykk.

Jeg vil betro dere min første reaksjon da jeg leste dette i lovforslaget:

Jippi - tenkte jeg, endelig skal vi slippe samarbeidsavtaler, rutinearbeid og økte portotakster. Nå kan vi jobbe med effektivisering og organisering av lånesamarbeid. Vi slipper ansvaret for en nasjonal oppgave. Nå kan fjernlånet bli organisert på en måte der det tas høyde for et sømløst biblioteksystem, tenkte jeg.

Uten å si opp ett menneske vil jeg kunne hjelpe min fylkeskommune til å spare 1, 2 millioner kroner i året. Vi vil kunne spare 1,8 millioner kroner, hvis stillingene som er knytta til fjernlånet ikke blir overført til andre oppgaver.

Men det kommer ikke fram i lovforslaget om staten har over 20-30 millioner kroner å legge inn i denne tjenesten. Det er ca det fjernlånet koster i årlig drift for 19 fylkeskommuner. Jeg har, ved nærmere ettertanke, innsett at det er umulig å slutte å bry seg om fjernlånet før vi får et system der sluttresultatet blir det samme som i dag - like effektivt og gratis for sluttbrukeren, som ikke bryr seg om hvor boka kommer fra, hvem som har betalt den - og så videre, - før den kan hentes på et bibliotek i nærheten.

Med dagens økonomiske situasjon kan vi ikke forvente at fylkeskommunene vil drive veldedighet. Dersom ikke fjernlånstjenestene til folkebibliotekene skal bryte sammen, må fylkeskommunene pålegges gjennom lov å opprettholde systemet inntil vi får noe nytt som kan erstatte det.

Målet må være å gjøre tilgjengelig for alle en mest mulig fullstendig tilgang til kunnskapsressursene gjennom et mest mulig sømløst nettverk. Emnefordelingsplanen, ordningen med ansvarsbibliotek, Deichmans rolle som oversentral for folkebibliotekene, Nord-Sør-biblioteket ved Stavanger bibliotek og Europabiblioteket ved Trondheim folkebibliotek er eksempler på bestrebelser i den retning.

Depotbiblioteket i Mo i Rana er ikke det eneste svaret på dette - det er mange problemstillinger som må drøftes og utredes, - som f.eks:

- Kompensasjon til tidligere vertsbibliotek med store samlinger og høy kompetanse, som ønsker å være en del av et nasjonalt lånesamarbeid.
- Ressurser til å kjøpe inn relevant ny og etterspurt litteratur til Depotbiblioteket.
- Økt bemanning på depotbiblioteket og avklaring av hvor stor andel av markedet de kan ta.
- Aktivt arbeid i fylkesbibliotekene for lokale samarbeidsløsninger
- Bruk av andre transportordninger enn posten, for å begrense en del av sendingene av bøker mellom landsdelene.

Skal et systemet bygges ned, må det skje parallelt med at et nytt system bygges opp.

Jeg vil konkludere med følgende:

Det er ikke nødvendig å endre lovteksten for at fylkesbibliotekene skal være regionale utviklingsaktører.

Ta gjerne bort rutinearbeidet fra fylkesbibliotekene, og la oss - etter min mening - sitte igjen med de gøyе, viktige og interessante oppgavene som vi best kan gjøre. Men vi kan ikke slutte med fjernlån uten at det vi gjør og de pengene vi legger inn i det, blir erstattet. Vi trenger utredninger, analyser - og ikke minst penger. Staten kan ikke fjerne noe uten å erstatte det med noe som er minst like godt.

Mitt råd er: Vent med lovendringene."

Redaktør Bergan ønsket åpenbart et annet innlegg enn det jeg holdt, men oppdraget var som sagt, at jeg som representant for fylkesbiblioteksjefene, skulle snakke om regionale bibliotektenester. Innlegget var ikke sendt på høring blant mine kollegaer på forhånd, og måtte derfor stå for egen regning. For øvrig synes jeg andre deler av lovforslaget ble belyst på en utmerket måte på seminaret, og jeg tror at vi som arrangører oppnådde hensikten: En levende og bred debatt for å gi best mulig grunnlag for biblioteksektorens høringsuttalelser. ■

Organisasjonsutvalget tenker høyt:

Bibliotekarforbundet i statssektoren

Landsmøtet i 2001 nedsatte et organisasjonsutvalg med Klaus Jøran Tollan (Hamar, leder), Anne Woje (Fredrikstad) og Morten Haugen (Ørland). Vi skal legge fram en innstilling på landsmøtet i 2003.

Vår oppgave er å evaluere de vedtektsendringene som ble gjort på landsmøtet i 2001, og vurdere behovet for flere endringer. Vi har definert vårt mandat vidt; vi synes det ville være kunstig å la noen spørsmål være ustilt, dersom de kunne føre oss nærmere en forståelse av hva og hvordan BF bør være i framtida.

■ ■ ■ Morten Haugen, medlem av BFs organisasjonsutvalg

Et spørsmål i grenseland til å være et organisatorisk spørsmål, er spørsmålet om BFs oppslutning i statssektoren. Når vi sier at det er i grenseland, er det fordi noen av svarene kan sies å være organisatoriske.

BF som samlende organisasjon

Da Bibliotekarforbundet ble etablert i 1993, var det med et mål om å bli det ene, samlende forbundet for alle bibliotekarer i Norge. Det var et mål som skapte problemer da vi ville inn i hovedsammenslutningen AF, fordi AF allerede hadde et forbund, Forskerforbundet, som organiserte fagbibliotekarer / statsansatte bibliotekarer. Forskerforbundet ønsket ikke å tillate et konkurrerende forbund i AF, og løsningen ble at BF og FF måtte inngå en ikke-angreps-avtale. Der ble BF – enkelt sagt - definert som en organisasjon uten rett til å drive medlemsverving i den statlige utdannings- og forskningssektoren.

Siden har AF blitt oppløst, og FF og BF har valgt hver sin hovedsammenslutning. Det skulle derfor være åpent for at BF kan iverksette

massive vervekampanjer, og for at statsansatte bibliotekarer strømmer til for å melde seg inn i BF. Men gjør de det?

2,4% oppslutning

Tall fra april 2002 viser at BF har 83 medlemmer i statssektoren. Av disse jobber 44 på høgskolene og 7 på universitetsbibliotekene. Dessuten er det 32 "andre", som jobber i kompetansesentre, forskningsinstitutt, nasjonalbibliotek, forvaltning osv.

I fagbibliotekstatistikken finnes det 907 ansatte med bibliotekfaglig utdanning. Av disse jobber 262 i høgscolebibliotekene og 287 i ub'ene. Det skulle gi BF en oppslutning på 16,8% i høgscolebibliotekene, og 2,4% i ub'ene. (Når man vet at kvartparten av høgscolemedlemmene våre finnes på én høgscole, blir ikke helhetsbildet i høgscoleområdet så mye å skryte av heller)

Hvor er de andre?

Vi vet ikke sikkert hvordan alle disse 907 fagbibliotekarene er organisert. Vi vet at BF har 83 medlemmer, og at Forskerforbundet har ca 500. De 320 resterende er enten medlemmer i LO-forbundet NTL - Norsk Tjenestemannslag, i andre forbund, eller de er uorganiserte. NTL svarer ikke på spørsmål om hvor mange bibliotekarer de har som medlem, selv om vi må gå ut fra at de har oversikt.

Det virker som om det varierer mye hvorvidt det vitenskaplige personalet er organisert i FF eller NTL, eller i profesjonsforbund. På noen høgscole står nesten alle i NTL, andre steder har FF stort oppslutning fra sine potensielle medlemmer. Dette er kanskje illojalt sagt av en BF-tillitsvalgt, men jeg har alltid ment at det er "logisk alliansebygging" av en fagbibliotekar å være medlem i Forskerforbundet, dersom nesten alt undervisningspersonalet på høgscole er medlemmer der. Jeg har noe større problemer med å se den samme logikken i et NTL-medlemskap, men det er uansett ikke morsomt å være den eller de få som står utenfor der de andre

er med. Vi vet at det også er noen som er LO-medlemmer av politisk overbevisning.

Enten-eller

Spørsmålet er om dagens status står i forhold til BFs ambisjoner. Det gjør den ikke! Det neste spørsmålet

« Spørsmålet er om dagens status står i forhold til BFs ambisjoner. Det gjør den ikke! »

er om vi kan vente noen vesentlig endring av seg selv, uten at vi foretar oss noe. Jeg tror ikke det. Jeg tror at BF-oppslutningen i fagbibliotekene er et enten-eller. Enten vil BF ha 2-15% oppslutning i lang tid framover, eller så må vi gjøre noe som får oss til å passere 30%, og bli et reelt alternativ som øker.

BF kan vokse i statssektoren på fire ulike måter: ved å ha best tilbud til studentene, slik at vi er best på å verve de unge nyansatte; ved å verve NTL-medlemmer; FF-medlemmer; eller ved å verve uorganiserte. Det kan være mange meninger om hva som er den letteste, mest anstendige eller mest strategiske måten.

Et spekter av mulige tiltak

OU har diskutert noen tiltak som kan være aktuelle for å øke antall BF-medlemmer fra fagbibliotekene:

Det første, og mest grunnleggende er **kompetanse**. Hele BF må være trygg på – og gjøre våre medlemmer trygge på – at forbundet behersker alle problemstillinger knyttet til staten som arbeidsgiver. Og det er ingen tvil om at BF kan statssektoren, spørsmålet er om vi klarer å kommunisere denne kompetansen. Dessuten er det nødvendig å ta noen diskusjoner på om vi skal ha egne forhandlingsteam for statssektoren, eller om det skal finnes kompetente allroundere i alle fylker.

Et mulig tema er **kvotering**. Vi kan la vedtektene bestemme at fylkesstyrene, forbundsstyret osv skal, eller bør, ha en viss andel medlemmer fra fagbibliotek. Kvotering fungerer best der det er kamp om vervene. Dersom mange ønsker å unngå verv, vil kvotering føles som en belastning, ikke som en rettighet. Dette er allerede følbart: BF er en så liten organisasjon at svært mange av oss har et eller annet verv. Kvoteordninger i vedtektene kan derfor ikke anbefales uten videre.

Derimot kan det tenkes andre "kvoter", for eksempel høyere **stipendpott** for statsmedlemmer. De kommunale medlemmene i BF har rett til stipender fra et KOU-fond. For de andre medlemmene har BF avsatt egne midler i budsjettet. Disse stipendene er et signal om at BF ikke bare tar vare på rettighetene våre, men også er med på å gi oss læringsmuligheter. Mange har fått utvidet horisonten med BF-stipend, men det er ikke særlig kamp om pengene, de fleste som søker om stipend, får det. Derfor er ikke mer penger til stipend noen løsning i seg selv. Men kanskje likevel, dersom vi kombinerer med nye tildelingskriterier?

« Det er ingen tvil om at BF kan statssektoren, spørsmålet er om vi klarer å kommunisere denne kompetansen »

« Til syvende og sist er det kjerneaktiviteten som avgjør »

Synliggjøring i **medlemsbladet**? Kan vi gjøre noe med "Bibliotekaren" eller vevsidene som gjør at BF blir enda tydeligere som et forbund for bibliotekarer i UH? Både ja og nei. Jeg synes at 'Bibliotekaren' allerede bringer mye godt reportasjestoff fra alle delsektorene, og er bedre på direkte reportasje enn våre andre bibliotekblad. Det er også vanskelig å "vedta" en kvoteforedeling av stoffet. Men det er fortsatt mulig å bli bedre på å identifisere de viktigste hverdagshendelsene i

biblioteknorge, og rapportere om dem. Og bladet er fortsatt BFs viktigste ansikt utad, og derfor også vårt viktigste virkemiddel i de fleste sammenhenger.

Kompetanseprogram!

Mange BF-medlemmer har gått på flerdagerskurs i avtaleverk og forhandlingsteknikk. Det er bra. Det gir oss kompetente medlemmer. Men OU har også drøftet muligheten for å etablere et større kursopplegg, noe som er en mellomting mellom dagens BF-kurs og RBTs gamle "bibliotekutvikling". Dette er ideer som vi også ser at forbundsstyret har vært innom. Et slikt kurs kan utlyses med definert antall deltagerplasser fra hver delsektor: institutt-, høgskole-, skole-, og folkebibliotek.

Et slikt kursprogram vil nok heller ikke være noen kioskvelter når det gjelder å øke medlemstallet, men jeg tror likevel at det kan ha noe for seg. For det første fordi det vil løfte fram fagbibliotekspørsmål på god måte, men aller mest fordi de som vil delta i et slikt program, trolig vil være morgendagens ledere og foregangskvinner i bibliotekene.

Synlig, tydelig, relevant

Men mest av alt finnes det ingen snarvei til varig suksess. Hvis vi vil ha flere medlemmer i statssektoren, så er det nødvendig å være det beste fagforbundet for bibliotekarer, slik vi er det i kommunesektoren: Det beste bladet, beste faglige nettverket, de beste kursene, beste forhandlerne, beste forsikringene, den beste hjelpa når det virkelig floker seg til.

Tiltak og organisasjonsgrep er vel og bra, men til syvende og sist er det kjerneaktiviteten som avgjør. Vi skal være best for bibliotekarer, vite at vi er det, og våge å fortelle at vi er det. Relevant, tydelig og synlig. ■

Lokal lønnsdannelse – utfordringer og muligheter

Lønnsoppgjøret i 2002 var på mange måter et lønnsoppgjør utenom det vanlige. På kommunal sektor var endringene store og omfattende – man kan vel nesten si revolusjonerende. I NAVO-området fikk vi på mange måter en blå-kopi av resultatet i KS-sektoren. I statssektoren fulgte oppgjøret tradisjonelle spor – det eneste nye var størrelsen på den lokale potten. Det er derfor ingen oppsiktsvekkende påstand at lønnsoppgjøret ga Bibliotekarforbundet og alle andre fagforeninger store muligheter og utfordringer.

■ ■ ■ **Klaus Jøran Tollan,**
styremedlem i Bibliotekarforbundet

For Bibliotekarforbundet, som et relativt lite profesjonsforbund med medlemmer spredt på mange arbeidsgivere, var resultatet av de sentrale forhandlingene kanskje særdeles krevende. Klarer vi å gjøre jobben lokalt – har vi den organisasjonen, kompetansen og ikke minst kapasiteten til å hente ut vår andel av den lokale lønnsdannelsen?

Styret i BF iverksatte flere tiltak for å møte disse utfordringene. Foruten den vedvarende satsningen på kursing og opplæring av tillitsvalgte, kan særlig to tiltak nevnes: et intenst opplysnings- og informasjonsarbeid rettet mot medlemmene og opprettelsen av FUKS (Forhandlingsutvalget i kommunal sektor). Etter høstens lokale forhandlinger er i havn, er det naturlig å spørre om BF lokalt har klart å utnytte mulighetene som det sentrale oppgjøret resulterte i.

Bibliotekarforbundets sekretariat arbeider fortsatt med å skaffe oversikt og utarbeide statistikk over resultatene lokalt, og disse vil bli publisert så raskt som mulig. I påvente av dette ønsker jeg å belyse betydningen av arbeidet lokalt, og da eksemplifisert med resultatene fra de lokale lønnsforhandlingene ved Høgskolen i

Hedmark (HH). Bibliotekarforbundet har ikke nådd målsettingene om å bli et fagforbund for alle bibliotekarer – uansett sektor. Men ved Høgskolen i Hedmark organiserer imidlertid BF medlemmer i alle de mest brukte stillingskodene i statssektoren – bibliotekar (1410), avdelingsbibliotekar (1178) og hovedbibliotekar (1077). Totalt 71 % av alle bibliotekarene ved HH er BF-medlemmer, noe som er en uvanlig stor andel innen UH-sektoren.

Grunnlaget for de lokale forhandlingene var gitt gjennom sentrale tillegg og det såkalte justeringsoppgjøret. For bibliotekarene ved HH betød det lønnstillegg varierende fra 3,1 % til 6,1 %, med et snitt på 4,7 %. I kroner utgjorde de sentrale tilleggene på årsbasis et samlet tillegg for BF-bibliotekarene ved HH på knapt 140 000 kroner. Den lokale potten, som i år var rekordstor, utgjorde i overkant av 2,6 millioner. Resultatene av de lokale forhandlingene som ble gjennomført i november 2002 ga samlet 148 500 kroner til BF-bibliotekarene ved HH. Brutt ned på enkeltmedlemmer ga det lønnstillegg som varierer fra 4,7 % til 16,2 %, og med et gjennomsnitt på 9,6 %. Med den rammen som var gitt for lønnsoppgjøret, må vel resultatet betegnes som brukbart.

Likevel, den viktigste slutningen vi kan trekke av årets oppgjør, med en kombinasjon av sentrale tillegg og stor andel av lønnsdannelsen lokalt, er at BF er i utmerket stand til å svare på disse utfordringene. Lønnsoppgjøret 2002 ga eksempelvis HH-bibliotekarene 48 % i sentrale tillegg og 52 % i lokale tillegg – vi fikk altså ut mer lokalt enn vi gjorde sentralt. Dette krever naturligvis innsats – både lokalt og sentralt.

Bibliotekarforbundet er naturligvis for små til å ha stor og avgjørende innflytelse på hvilken innretning lønnsoppgjørene vil ha i årene som kommer. For BF er det derfor naturlig å konsentrere seg om de mulighetene som lønnsoppgjørene gir for en liten organisasjon – her ligger det store muligheter som jeg har belyst med resultatene fra lønnsoppgjøret for HH-bibliotekarene. Det er kanskje ingen overraskelse at jeg mener bibliotekarene selv best kan utføre denne jobben? ■

BiblioFil har alle muligheter

Forleng lånetiden selv og få meldinger som e-post!

Se etter:

MAPPAMI

på bibliotekets Internettsider

BIBLIOPIL levert av **BIBLIOTEK SYSTEMER AS**

Størrelse kan måles på mange måter

Med Macro og Micro kan du måle størrelsen på bibliotekets database og på dine egne data. Macro er en god måte på å måle størrelsen på bibliotekets database. Micro er en god måte på å måle størrelsen på dine egne data.

BIBLIOTEK SYSTEMER AS

Finne frem i bibliotekets katalog ved hjelp av bilder:

Med Macro og Micro kan du finne frem i bibliotekets katalog ved hjelp av bilder. Macro er en god måte på å finne frem i bibliotekets katalog. Micro er en god måte på å finne frem i bibliotekets katalog.

BIBLIOPIL levert av **BIBLIOTEK SYSTEMER AS**

Bruker du lang tid på å finne bøkene du søker?

BIBLIOPIL bibliotek har originalet **SAMSØK**

Med Samsøk kan du finne bøkene du søker på. Samsøk er en god måte på å finne bøkene du søker på. Samsøk er en god måte på å finne bøkene du søker på.

BIBLIOPIL levert av **BIBLIOTEK SYSTEMER AS**

Fjernkjøring - enklere kan det ikke bli!

Med Samsøk kan du finne bøkene du søker på. Samsøk er en god måte på å finne bøkene du søker på. Samsøk er en god måte på å finne bøkene du søker på.

BIBLIOPIL levert av **BIBLIOTEK SYSTEMER AS**

BiblioFil til skolene!

Med Samsøk kan du finne bøkene du søker på. Samsøk er en god måte på å finne bøkene du søker på. Samsøk er en god måte på å finne bøkene du søker på.

BIBLIOPIL levert av **BIBLIOTEK SYSTEMER AS**

BIBLIOPIL levert av
Det komplette EDB-system

Bibliotek-Systemer AS. Postboks 2093 Stubberød, 3255 Larvik
 Telefon: 33 11 68 00. Telefaks: 33 11 68 22. Internett: <http://www.bibsys.no> E-post: firmapost@bibsys.no

Bibliotekloven i et ideologisk vakuum?

■ ■ ■ Suzanne Bancel, Biblioteksjef i Kvitseid

Bernt Lage Breivolls spalte "Sans og samling" i Bibliotekaren nr 12/2000 tar opp flere tema rundt den foreslåtte bibliotekloven. Det er disse tema jeg ønsker å reflektere over.

Breivoll påpeker med rette at begrepene "markedskreftene", "solidaritet", "USA" (her vil jeg tilføye "amerikanisering"- et begrep jeg som amerikaner opplever som nærmest rasistisk), og "Distrikts-Norge" har en metamening i flere debatter, ikke bare bibliotekdebatten. Vi burde forvente at bibliotekkollegaer bruker disse ordene på en bevisst måte. I stedet blir de "signal-ord" som enten inkluderer eller ekskluderer. Det fører ikke til kreativ samtale, noe vi trenger nå. Når det er sagt, må jeg si at Breivoll går i den samme fella med hans bruk av "informasjon". Jeg vet ikke hvor Breivoll jobber, heller ikke hans yrkeserfaring, så jeg ber på forhånd om unnskyldning dersom det jeg skriver virker belærende.

"Fri tilgang til informasjon"- vel, det er en myte. Bibliotekledere har et budsjett å forholde seg til. Helt fra starten er det satt grenser for tilgangen til informasjon. Jeg tror absolutt det finnes noen bibliotekarer som driver sensur utover dette. Jeg har opplevd noen utrolige eksempler av dette selv. Men jeg vet også at svært mange - kanskje de Breivoll aldri treffer på biblioteksamlinger fordi kommunene ikke gir penger til reise og vikar - opplever innkjøp og internett-tilgang som et mektig etisk dilemma nettopp fordi de har et meget bevisst forhold til informasjonsbegrepet. Skal du både reflektere og utvide ditt lokalsamfunns "kultur" må du ha et enormt budsjett. Abonnerer du på Vårt Land, må du også ta inn Klassekampen. Har du noen meter med Hermon forlags kristne underholdning må du også ta inn Neil Gaiman og Pulp Fiction. Samtidig må du forklare og forsvare til lånerne og kommunestyremedlemmer gang på gang hvorfor det er slik og hva din oppgave er som bibliotekleder.

Etter tolv år som biblioteksjef har jeg blitt temmelig pragmatisk. Jeg utvider der jeg kan, jeg holder balansen i samlingen så godt jeg kan, og jeg dropper gjerne de mest ekstreme fordi - jeg sier det rett ut - jeg bare orker ikke. Det samme gjelder låneres bruk av Internett. Jeg vet at en tolv år gammel gutt søker ikke "informasjon" når han går på en side som heter "Shaved sluts!" eller "Farmer girls like big cocks!". Det vekker heller

ikke tillit i lokalbefolkningen hvis de vet at jeg legger meg flat for enhver bruk av biblioteket og dets ressurser. Å være tydelig og å sette grenser er også en del av vår oppgave. Dette kan gjøres til en politisk sak i forhold til den foreslåtte loven. Ja - vi skal sørge for fri tilgang til informasjon - og helst på en kostnadseffektiv måte. DA må det være fagfolk med både tid og ressurser til å navigere effektivt i informasjonsflommen, OG det må være nok tid til å bli kjent med brukerne. Det er denne dobbelt-kjennskapen som gjør formidlingen effektiv, som gjør at en tekst blir informasjon for brukeren.

Når det gjelder sneversyn vil jeg si, *Sett dine opplevelser i en større kontekst, Breivoll*. Om vi ikke er nysgjerrige på det snevre vil vi heller ikke klare å utvide det. Det er bedre å spørre "hvorfor tenker du slik?" "hvordan forvalter du bibliotekloven i forhold til den tanken?", enn å anta at de fleste av våre kolleger ikke klarer å tenke selvstendig.

Jeg tviler ikke på dine opplevelser på biblioteksamlinger, men hva folk sier på en samling, og hva de gjør på jobben er ofte forskjellige. Min erfaring er at nordmenn helst ikke vil være uenige. Har du aldri opplevd at alle er enige på møte, men ikke helt enige i kaffepausen? Bibliotekarer er ikke kloner. Skraper du litt på overflaten vil du oppdage en temmelig uensartet gruppe. Jeg tror de fleste jobber alene og får dermed ikke den profesjonsinnkoding du finner i mange andre yrker. At bibliotekarer synes å være lite debatt-orientert kan være et resultat av dette. Det er ikke mulig å holde ut år etter år alene i en jobb hvis du hele tiden skal være i debatt med din arbeidsgiver, og samtidig være i debatt med dine yrkeskolleger. Jeg tror de fleste av oss tar debatten med arbeidsgiveren, og heller styrker oss med litt "felleskapsfølelse" når vi møter andre bibliotekarer. Det er kanskje feil, men vi er ikke perfekte.

Jeg ser muligheter i den foreslåtte bibliotekloven som bekymrer meg. Bibliotekene i USA er fristilte. På den positive side ser jeg en utstrakt bruk av frivillige. Dette gjør en rekke bibliotektiltak mulig, for eksempel sommer-leseleirer for unger, lange åpningstider, med mer. Jeg synes fagforeninger

gjør biblioteksaken en bjørntjeneste ved å ikke være åpen for bruk av frivillige. På den negative siden bruker disse fritstilte bibliotek mye tid til pengeinnsamling. Men også dette har en positiv side i og med at både de frivillige og de som samler inn penger synes å være mer involvert i bibliotekets ve og vel enn det jeg opplever her. Kommunene som har bibliotek (og det er ikke alle som har), har bibliotekstyrer som farer fram nokså fritt. I min egen hjemkommune – en velstående kommune med et liberalt syn, fikk biblioteksjefen sparken fordi hun var lesbisk.

Det manglende lovfestede krav om fagutdannet biblioteksjef synes ikke å ha skadet amerikanske bibliotek. Hvis utlysningsannonnene kan si noe om kvalifikasjonskrav, stilles det høyere krav til amerikanske bibliotekarer enn her, det er krav om både en og to master-grader i mange stillingsannonser. Det er også en mye bredere forståelse for behovet for skolebibliotekarer (med både master-grad og Ph.D) enn det er i Norge, så den generelle aksept for bibliotekarrollen synes å ha et dypere feste i USA enn her. Men dette er noe som har vokst fram over tid i en annen kultur enn den norske.

Jeg synes det er underlig at verken Breivoll eller andre har påpekt hvor utrolig fleksibel og endringsorientert bibliotekarer og bibliotekinstitusjonen er. Vi er temmelig ajour med samfunnets krav og behov (to ord som ofte feilaktig brukes synonymt). Hva vi får ut av ressurser, nettverkstenkning og mer burde fremheves. Loven hindrer ikke interkommunale løsninger, den er vid nok til å tillate endringer tvunget frem av ny teknologi og befolkningsmønstre, og samtidig verner den om en viss kvalitet.

Jeg tror mye av jaget etter omorganisering heller er et symptom på samfunnslederens behov for selvbekreftelse enn et tegn på et dynamisk og sunt samfunn. Jeg er verken sneversynt, sta eller redd for endringer. Men etter 12 år med kontinuerlige kommunale omorganisering, ser jeg at forandringer ikke nødvendigvis gjør ting bedre. Et departement som vurderer å revidere en lov, må også kunne slå fast at denne loven fremdeles tjener vårt samfunn på en god måte. ■

Håndbok om dokumenthåndteringssystemer

BRODD er en kjent og aktet institusjon for bibliotekarer, både som kursarrangør og som konsulenter. Nå har de også kommet med en ny bok, med tittelen "Dokumenthåndteringssystemer på det norske markedet 2002". Helt ny er den for så vidt ikke, ettersom dette er en ny utgave av "Arkivsystemer på det norske markedet" fra 1998. Av de 14 elektroniske dokumenthåndteringssystemene som ble presentert for fire år siden, er 9 fortsatt med i denne utgaven, om enn under andre navn. Det skjer mye på dette feltet.

Håndboken "Dokumenthåndteringssystemer på det norske markedet 2002" gir en detaljert beskrivelse av 23 elektroniske dokumenthåndteringssystemer beregnet på private og offentlige virksomheter. Et elektronisk dokumenthåndteringssystem er et generelt system for registrering, lagring, styring og gjenfinning av dokumenter på tvers av dokumentformater, filformater og dokumentinnhold.

Informasjonen som håndboka bygger på, er samlet inn ved at leverandørene har fylt ut et skjema for beskrivelse av systemene. Elementer som beskrives om de enkelte systemene er blant annet: teknisk plattform, funksjonalitet, forhold til NOARK-standardene, web-løsning, mulighet for lokale tilpasninger, integrasjon med andre applikasjoner, brukerstøtte, kundegrunnlag, m.m.

Håndboken er utarbeidet av Svein Markussen og Danuta Tracewska i BRODD, og kommer til nytte for virksomheter som vurderer å gå til anskaffelse av et elektronisk dokumenthåndteringssystem. Ledere, administrasjonssjefer, IT- og arkivansvarlige kan ha nytte av håndboken. Men dette er også interessant for andre som følger med på utviklingen av slike systemer. Håndboken koster kr. 450 og kan kjøpes fra BRODD. Nærmere informasjon finnes på www.brodd.no. ■

Kvalitet og reform i utdanningene

Vi har vent oss til å ha to bibliotekarutdanninger i Norge, den standardsettende i Oslo og den akademiske "annerledes-utdanninga" i Tromsø.

Vi har slått oss til ro

med at mellomspillet på Nesna er over, og har liksom ikke helt integrert utdanningene i Bergen og Agder i vårt bilde av veier til å bli bibliotekar i Norge. Men de er der alle sammen, selv om ikke alle fører fram til like mange vekttall og har like bred og stor faglig tyngde. Men nå skal det hele gjennom en ny reform-kvern: "Kvalitetsreformen" er en sammensausing av utdanningsøkonomi, EU-tilpassing og gode intensjoner om læring.

Hvordan vil bibliotekutdanningene greie dette? Kan vi komme ut med bedre utdanninger i den andre enden? Det var spørsmålet som ble stilt for konferansen 28.-29. november 2002. Professor Tom Wilson var tatt inn for å dra noen store linjer, mens rådgiver Hanne Krogh hadde til oppgave å fortelle hva kvalitetsreformen egentlig dreier seg om. Så var det den obligatoriske invitasjonen til ABM-utvikling, om hva de tenkte i sakens anledning, men de har som vanlig bare honnørord å melde inntil 2003 er kommet godt i gang.

Etter disse innledende øvelsene, var det duka for å se hvordan det enkelte lærested med bibliotekutdanning taklet situasjonen. Vi fattet spesiell interesse for Høgskolen i Bergen med sitt pedagogiske perspektiv og Høgskolen i Agder med sin skolebibliotekutdanning, og har fått Goro Aarseth til å bringe sine inntrykk fra disse programpostene, samt fra Ragnar Nordlies innlegg om den helhetlig bibliotekarutdanninga ved Høgskolen i Oslo.

Ikke et vondt ord om de andre innledderne. Noen traff kanskje ikke tilhørerne hjemme. Men vi likte svært godt Reidun Koksviks solide gjennomgang av saken om fagbrev for bibliotekfullmektiger og Ruth Ørnholts tankevekkende kobling av videreutdanning og praktisk prosjektutvikling.

Ragnar Audunson kunne runde av en god konferanse med å trekke noen strategiske linjer i vår bransjes utdanningspolitikk. Han stilte spørsmålet om bibliotek- og informasjonsfagene er et av de få fagfeltene hvor reformen kan bli en reell kvalitetsreform. Men samtidig er det vanskelig å sikre en minimumsdefinisjon av en bibliotekar, når lærestedene modulerer utdanningene og biblioteklova fjerner kompetansekravet. Skal vi gå mot et akkrediterings-system som i USA, der bibliotekforeninga ALA er ansvarlig for å godkjenne nivået? Eller skal vi i Europa gå inn for at EUCLID (europisk forening for bibliotekutdanninger) står for godkjenning av det enkelte lærested? Dette fortjener en videre debatt. ■

Hvem skal akkreditere læresteder, hvem skal godkjenne bibliotekarer, spurte Ragnar Audunson (Foto: E. Bergan)

Tre bibliotekutdanninger - med hvert sitt perspektiv

<http://home.hib.no/bibliotek/bdi/>
<http://www.hia.no/studier/hum/skobi2.htm>
<http://www.hio.no/JBI/>

■ ■ ■ **Goro Aarseth,**
BF/Deichmanske bibliotek

Om innlegget til Tove Pemmer Sætre (Høgskolen i Bergen): Å utdanne bibliotekarer for læringssamfunnet. En bibliotekutdanning med et pedagogisk perspektiv.

Høgskolen i Bergen har et bibliotek-, dokumentasjons- og informasjonsstudium som vil utdanne bibliotekarer for læringssamfunnet. Med minimum 40 vekttall bibliotekfaglig fordypning i en cand.mag.-grad, er man kvalifisert til å bli for eksempel biblioteksjef i en kommune. Studiet legger vekt på biblioteket som læringsarena, og betydningen av pedagogiske tenkemåter og teori rundt praksis. Bibliotekarer bør kjenne til hva/hvordan det er å lære, og ha læringsteoretiske

kunnskaper - for eksempel vite hvordan samme formidling kan ha ulik effekt på forskjellige mennesker.

Biblioteket er en viktig arena i utdannings sosiologien / utdannings samfunnet. Derfor er det underlig at biblioteket ofte bare er en del av den skjulte læreplanen; et sted der læring finner sted utenom og parallelt med iverksettelsen av den formelle læreplanen. Pemmer Sætre henviste til Elisabeth Tallaksen Raftes doktoravhandling om skolebibliotek: *Et sted å lære eller et sted å være?*. Biblioteket er ofte mer en sosialisering arena, enn en (formell) læringsarena. Likevel kan læreplanen bli usynlig realisert gjennom biblioteket. Ønsker biblioteket å komme ut fra "skjulet" - og hvordan kan det gjøres?

Pemmer Sætre skisserte noen av utfordringene vi står overfor, og stilte spørsmålet; krever nye

Tove Pemmer Sætre er primus motor for den nye bibliotekutdanninga i Bergen. (Foto: E. Bergan)

samfunnstrender nye bibliotekarer og nye bibliotek? Brukeren er kommet mer i sentrum, og biblioteket skal ha kvalitetssikrede systemer og servicekontrakter. Det har blitt mer vekt på brukeren, og mindre vekt på samlingsutvikling, mer vekt på tjenesteprofilering, og mindre vekt på system, mer vekt på biblioteket som "et pedagogisk vågestykke", og mindre vekt på biblioteket som en forutsigbar informasjonssentral.

I Informasjons- kunnskaps og læringssamfunnet er informasjon bibliotekets demokratiske begrunnelse, kunnskap bibliotekets instrumentelle begrunnelse, og læring bibliotekets pedagogiske begrunnelse. Pemmer Sætre fremholdt at pedagogikk kan tilføre bibliotekutdannelsen nye perspektiver. Pedagogikk er en handlingsvitenskap, og bibliotekpedagogikk bør være et eget pedagogisk fagfelt.

Om innlegget til Svein Slettan (Høgskolen i Agder): Skolebibliotekutdanninge lokalt og på nett. Hva skjer i Agder?

Høgskolen i Agder tilbyr to 10 vekttalls deltidsstudier i skolebibliotekkunnskap lokalt og på Internett. Det nettbaserte studiet koster penger. Skolebibliotekkunnskap 1 er et innføringsstudium og skolebibliotekkunnskap 2 er en fordypning i barne- og ungdomslitteratur og litteraturpedagogikk. Innføringskurset tilbys primært som videreutdanning for lærere som har fullført allmennlærerutdanning, men kan også tilpasses studenter i 3. og 4. år av denne utdanningen. Fordypningskurset egner seg godt som videreutdanning for både lærere og bibliotekarer, og andre som har interesse for barne- og ungdomslitteratur. Det kan også innpasses i den valgfrie delen av allmennlærerutdanningen.

Studiene er populære, - noe som viser et stort kompetansebehov hos lærere om hvordan biblioteket kan brukes, skolebibliotekutvikling, prosjektarbeid og lesestimulering. Mange lærere er genuint opptatt av skolebibliotekbruk i prosjektarbeid.

Slettan har bygget opp studietilbudet på nettet. Utfordringene er store og annerledes når det gjelder å skape et studiemiljø og være en tydelig fagperson her, men tilbudet har etter hvert blitt tilfredsstillende.

Om innlegget til Ragnar Nordlie (Høgskolen i Oslo): Den helhetlige bibliotekarutdannelsen. Hva er dens kvaliteter? Trenger vi den og kan den overleve?

"The complete librarian" som behersker materiale, innhold, organisering, gjenfinning, formidling, samt administrative, institusjonelle og samfunnsmessige

aspekter ved bibliotekarprofesjonen, har kommet under et visst press. Pressfaktorene er:

- En generell utvikling innen utdanningen fra profesjon til disiplin.
- Markedsorientering av høyere utdanning; individ, studieopplegg, utdanningsshopping.
- Internasjonalisering = modulisering og standardisering

Bibliotek- og informasjonsstudiene ved Høgskolen i Oslo (JBI) er fortsatt den eneste fullstendige bibliotekarutdanningen i Norge, selv om det har kommet flere interessante studiealternativer de siste årene. JBI har i dag forholdsvis liten valgfrihet i 1. og 2. år, og alle 3 årene inneholder: kunnskapsorganisering og gjenfinning, litteratur og bruker, bibliotek og samfunn. Evalueringer viser at arbeidsgivere ønsker og forventer at bibliotekarer har kompetanse innenfor disse områdene. Nordlie framhevet imidlertid at det er farlig å høre på evalueringer alene. Svarene man får vil relatere seg til status i dag, mens JBI bør utdanne bibliotekarer for morgendagen.

Kvalitetsreformen medfører en modulisering av utdanningen, dvs. en oppstyking i mindre enheter som kan kombineres friere enn i dag. Står vi i fare for å miste integrert, profesjonell kunnskap og kompetanse med modulisering av utdanningen? Nordlie skisserte noen ulike overlevelsestrategier:

- Integrerte, sammenholdte kurs (som i dag)
- Moduler som kombinert gir ulike studieforløp
- Interdisiplinaritet innen modulene
- Interdisiplinaritet opprettholdt via rekruttering, personalsammensetning, forskningssamarbeid

Det bør være mulig å bevare basisen i bibliotekutdanningen uten at det forhindrer spesialisering, - i likhet med legestudiet. Spørsmålet er hvor teoridannelsen skal utvikles? ■

Billige forsikringer gir "gratis" kontingent

YS samarbeider med Gjensidige NOR om å gi medlemmene gode forsikrings-, spare- og lånetilbud.

Merkelig nok er det svært mange som ikke benytter seg av tilbudene – noe alle parter taper på.

I beste fall kan et medlem spare inn mer enn hele medlemskontingenten ved å benytte seg av tilbudene.

■ ■ ■ tekst og foto: Merete Vonen

For folk flest er det ikke så lett å finne frem i havet av forsikringstilbud. Mange er overforsikret uten å vite det selv, og mange har dyrere ordninger enn de trenger.

- Alle bør gå gjennom og rydde opp i det de har av forsikringsordninger. Jeg har nettopp gjort det selv, og – trøste mæ' kor godt det va'! Jo flere forsikringer man samler på ett sted, desto mer kan man spare totalt, sier YS' leder, Randi Bjørgen.

Som vanlig vil prisene være delvis distrikts-avhengige, men YS er helt trygg på at tilbudene medlemmene får er svært konkurransedyktige. Mange vil få priser helt ned til en tredjedel av det forsikringene koster for en som ikke er medlem i et YS-forbund.

- Vi skal hjelpe folk slik at de unngår å ha forsikring for det samme på to forskjellige steder. Der vi ser at noen mangler forsikring, vil vi be dem vurdere å skaffe det, sier Janike Enger Schreiner som er én av tre fulltidsansatte som skal jobbe med dette i YS. De to andre er forløpig hentet inn gjennom et vikarbyrå inntil det viser seg hvor stor arbeidsmengden blir.

Stor kundebase gir bedre tilbud

- Vårt ønske er at flest mulig blir oppmerksomme på mulighetene og kontakter oss for å få råd og hjelp. Det er viktig at medlemmene får et tilbud som er aktuelt for nettopp deres livssituasjon, sier daglig leder for kontoret, Tore Holme, som også er politisk rådgiver i YS. Han er opptatt av at jo flere kunder som blir kanalisert til Gjensidige NOR gjennom YS, desto sterkere maktposisjon får YS overfor Gjensidige NOR når betingelsene for medlemsgodene skal diskuteres. Foreløpig har

partene skrevet en samarbeidsavtale som gjelder i tre år, men priser og tilbud skal reforhandles hvert år.

- Jo flere medlemmer som benytter seg av tilbudene, desto bedre vil de bli, sier Holme.

Kontaktpersoner på hvert nes

For YS-forbundenes medlemmer er det en stor fordel at Gjensidige NOR har et nettverk av kontorer og filialer over hele landet. Det gjør at medlemmene får lett tilgang til informasjon uansett hvor og hvordan de ønsker å motta den.

- Vi har det vi kaller en multikanalstrategi som innebærer at vi ønsker å være tilgjengelige for kundene slik de ønsker å nå oss. Derfor har vi mange kontorer der folk kan møte opp og snakke med oss personlig. I tillegg har vi hjemmeside på Internett og kan selvsagt også nås per telefon og e-post, sier direktør for organisasjonsmarkedet i Gjensidige NOR, Arne Nyland.

"To for én pris"

Ingen av partene legger skjul på at det også er i egen vinnings hensikt at kontoret er åpnet. For YS er forsikringsordningene en måte å knytte til seg medlemmer på, og for Gjensidige NOR er hver ny kunde en kjærkommen inntektskilde. Sammen skal de drive "forsikringsbutikk" gjennom det nyetablerte aksjeselskapet YS Medlemsfordeler AS.

Målet er at dette selskapet skal vokse og komme med flere tilbud etterhvert. Foreløpig er hovedbudskapet at mange kan få mye mer igjen for sitt medlemskap i

et YS-forbund enn det de gjør i dag. Utnytter man fordelene, kan man sitte igjen med både forbundsmedlemskap og forsikringer til to for én pris – og enda ha litt til overs. ■

Ring oss! Nina Anette Jovik, Janike Schreiner og Gaute Johnsen er beredt på å svare alle som vil vite mer om tilbudene i YS' Medlemsfordeler. (Foto: Knut Fjeldstad, Scanpix)

YS Medlemsfordeler AS

YS Medlemsfordeler AS er et selskap heleid av medlemsforbundene i YS. Selskapet er opprettet som en del av den nye samarbeidsavtalen med Gjensidige NOR. Avtalen innebærer at alle medlemmer av YS-tilsluttede forbund får tilgang til en rekke fordeler innen forsikring, lån, og sparing.

Styret for selskapet:

Styreleder: Berit Lange – politisk rådgiver i KFO
 Styremedlem: Tore Holme – politisk rådgiver i YS
 Styremedlem: Svein Stuberg – Norges Lensmannslag
 Styremedlem: Stein Johansen –
 Norges Funksjonærforbund (NOFU)

Ansatte i selskapet:

Daglig leder: Tore J. Holme – politisk rådgiver i YS
 Tlf. dir. 21 01 37 13
 E-post: tore.holme@ys.no
 Salgsjef: Janike Enger Schreiner
 Tlf. dir. 21 01 39 38
 E-post: janike@ys-medlemsfordeler.no
 Rådgiver: Gaute Johnsen
 Tlf. dir. 21 01 39 37
 E-post: gaute@ys-medlemsfordeler.no
 Rådgiver: Nina Anette Jovik
 Tlf. dir. 21 01 39 36
 E-post: nina@ys-medlemsfordeler.no

Medlemsfordeler:

Forsikringsordninger:

- Gunstig gruppelevsforbikring
- Gunstig familieulykkesforbikring
- Rimelig innboforbikring
- Rabatt på alle private skadeforbikringer som bil, bolig, reise og hytte

Boliglån:

- Lån over kr 500.000 innenfor 60 % av verditakst, p.t. en nominell rente på 7,95 %.
- Spesielle ordninger for førstegangsetablerere, rentesats p.t. på 8,05 % for lån innenfor 90 % av boligens verdi.
- Mulighet for 100 % finansiering ved boligkjøp.

YS Unique:

- Høy sparerente fra første krone – p.t. 7 % – og ingen begrensninger i antall uttak.
- Gebyrfrie varekjøp over hele verden.
- Kredittreserve på inntil kr 75.000.

Ring tlf. 21 01 39 39 for mer informasjon og personlige råd! Se også www.ys.no.

Fremtidens bibliotek

TIDEMANN
4 Biblioteksystem®
-stadig flere velger Tidemann!

BIBLIOTEKSERVICE AS

- navnet på god service

Bibliotekarforbundet

Bibliotekarforbundet (BF) er det største fagforbundet for fagutdannede bibliotekarer i Norge med over 1200 medlemmer som arbeider i ulike bibliotek over hele landet. Vårt kontor ligger sentralt på Grønland i Oslo. For mer informasjon se vår hjemmeside: www.bibforb.no

Sekretær/konsulent

BF søker medarbeider i 100% stilling som sekretær/konsulent

BF er inne i en prosess hvor vi skal gjennomgå forbundets IT-løsninger, og vurdere kontorrutiner med tanke på effektivisering. Sekretær/konsulent vil spille en vesentlig rolle i dette arbeidet.

Arbeidsoppgavene består av vedlikehold av medlemsbase, håndtering av post/arkiv, sentralbord, noe regnskap, forefallende arbeid, utarbeidelse av medlemsstatistikk, lønnsstatistikk og en del korrespondanse.

Kvalifikasjonskrav: Relevant utdanning på minimum videregående skole nivå. Kjennskap til regnskapsføring og gode ferdigheter i IT.

Vi søker en person med gode samarbeidsevner, god skriftlig og muntlig formuleringsevne, initiativ og engasjement

Lønn etter avtale. Pensjon og ulykkesforsikring

For ytterligere informasjon om stillingen ta kontakt med Bibliotekarforbundets sekretariat, telefon 22 17 04 95, forbundsleder Monica Deildok. Søknad med godkjente vitnemål og attester sendes Bibliotekarforbundet, Lakkegt 21, 0187 Oslo

Søknadsfrist: 31. januar 2003

Spader, idioter og preparatory committees:

Ulike måter å kommunisere på postlista biblioteknorge@nb.no, om helt ulike saker, men begge med sine svakheter:

"The intention is that the forums will contribute to the action plans to be considered at the second Preparatory Committee for the WSIS to be held in Geneva in February 2003."

Ross Shimmon, generalsekretær i IFLA, i melding til Frode Bakken, som han har sendt videre til postlista [biblioteknorge](mailto:biblioteknorge@nb.no) under tittelen "Forberedelser til UN World Summit on the Information Society (WSIS)" 05.12.2002.

"Dessuten kan jeg ikke skjønne at det kan være noe galt i å kalle en spade for en spade - eller en idiot en idiot for den del."

Biblioteksjef Steinar Lakså i Torsken kommune på [postlista biblioteknorge](mailto:biblioteknorge@nb.no) 26.11.2002. ■

Årsmøte Hedmark og Oppland BF

I henhold til BFs vedtekter varsles det herved om årsmøte i Hedmark og Oppland fylkeslag.

Møtet avholdes på Gjøvik bibliotek, tirsdag 4. mars 2003 fra kl. 18.00-20.00.

Foruten behandling av vedtektsfestede årsmøtesaker, vil det i forbindelse med årsmøtet bli arrangert et medlemsmøte. Tema for medlemsmøtet blir kunngjort senere.

Saker som ønskes behandlet på årsmøtet sendes styret v/leder innen fredag 14. februar 2003. Sakspapirer blir sendt ut i løpet av uke 8. Enkel servering. Kjøregodtgjørelse i henhold til BFs reisereglement.

Jernbaneverket er statens fagorgan innen jernbane og ivaretar

Jernbaneverket

forvaltningen av det offentlige jernbanenettet. Etaten har ca. 3600 tilsatte. Virksomheten er organisert med et hovedkontor med sentrale stabs-, støtte – og myndighetsfunksjoner; fire regioner med forvaltningsansvar; en utbyggingsenhet og ulike forretningsenheter for entrepriser, rådgivende ingeniør-virksomhet og andre typer leveranser.

Jernbaneverket Hovedkontoret søker:

Bibliotekar

(Vikariat i 100 % ut 2003 med mulighet for fast tilsetning)

Trafikk, marked og samfunnskontakt

Jernbaneverkets bibliotek har ledig vikariat som bibliotekar fra 15.01.03. Biblioteket har fire ansatte, tre heltidsansatte bibliotekarer og en kontormedarbeider i halv stilling.

Hovedansvarsområdene blir systemansvar for biblioteksystemet Tidemann og videreutvikling av bibliotekets intranettsider i tillegg til daglige arbeidsoppgaver.

Biblioteket har i dag ulike funksjoner knyttet til Jernbaneverkets inter- og intranett.

Det vil derfor være en fordel med erfaring med nettpublisering, og gjerne noe utdanning innen IKT. Det kreves utdanning fra Høgskolen i Oslo, Bibliotek- og informasjonsstudiene eller tilsvarende godkjent utdanning. Vi ønsker oss en initiativrik, utadvendt person med gode samarbeidsevner, og som kan arbeide selvstendig.

Den statlige arbeidsstyrken skal i størst mulig grad gjenspeile mangfoldet i befolkningen. Det er derfor et personalpolitisk mål å oppnå en balansert alders- og kjønnsammensetning og rekruttere personer med innvandrerbakgrunn. Personer med innvandrerbakgrunn oppfordres til å søke på stillingen.

Stillingen lønnes etter Statens lønnsregulativ i LR 08, ltr. 25 – 48, for tiden kr 231 200,- - 331 900,-.

Nærmere opplysninger om stillingen kan fås ved henvendelse til Liv Tyskø Sletbak, tlf. 22 45 54 75, epost: Its@jbv.no

Søknad med kopi av attester og vitnemål sendes innen 15.01.2003:

Jernbaneverket
Hovedkontoret
Postboks 1162 Sentrum
0107 Oslo

IFLA AND 3M ACCEPTING ENTRIES FOR 2003 INTERNATIONAL MARKETING AWARD

Top recipient will receive \$1,000 USD and trip to 2003 IFLA Conference in Berlin, Germany

THE HAGUE, Netherlands and ST. PAUL, Minn. – December 17, 2002 – The Section of Management and Marketing of the International Federation of Library Associations and Institutions (IFLA) and 3M are currently accepting applications for the second annual international marketing award to recognize libraries for excellence in marketing and public relations.

The *IFLA 3M International Library Marketing Award* will honor organizations that have implemented creative, results-oriented marketing projects or campaigns. A winner and two honorable mentions will be recognized for their outstanding achievement. The first place winner will receive airfare, lodging and registration for the 2003 IFLA General Conference and Council in Berlin, Germany, and a cash award of \$1,000 (USD) to further the marketing efforts of the recognized institution or organization.

Both the IFLA Management and Marketing Section and 3M share a strong commitment to increasing awareness about the value of libraries marketing their services. This shared commitment was the foundation for the partnership between IFLA and 3M, and led to the creation of the IFLA 3M International Library Marketing Award last year.

"Effective marketing is vital to a library's success. We hope this award encourages libraries across the globe to promote their services," says Don Leslie, coordinator of the program for 3M. "With the *@ your library* campaign being successfully implemented throughout the world, there are a lot of great marketing programs in effect out there. This award gives libraries and institutions the opportunity to share their successful work."

Any library, agency or association in the world that promotes library service is eligible to receive the award. The winner and two honorable mentions will be announced in spring 2003. From there, a first place winner will be honored at the 69th IFLA General Conference and Council, held August 1 - 9, 2003 in Berlin, Germany.

Applications are available online at www.3m.com/us/library or www.ifla.org. They must be postmarked by January 31, 2003. All submitted projects or campaigns must have been completed in 2002. Applicants will be judged on the following criteria:

- Strategic approach to marketing communications, indicated in the research and planning stages of a submitted project.
- Creativity and innovation as demonstrated by the originality of solutions to marketing and communications challenges.
- Potential for generating widespread public visibility and support for libraries, irrespective of the kind or amount of resources employed.
- Effectiveness illustrated by efforts to emphasize the organization's communication and marketing goals.
- Commitment to ongoing marketing and public relations activities.

For more information about the IFLA 3M International Marketing Award, visit www.3m.com/us/library or www.ifla.org. 3M's partnership with the IFLA Management and Marketing Section for the IFLA 3M International Library Marketing Award is an extension of its commitment to partnering with libraries for success. The international leader in Materials Flow Management, 3M protects and identifies literally billions of individual items in thousands of libraries throughout the world.

Kurs og videreutdanning ved Bibliotek- og informasjonsstudiene

- 31. januar:** Seminaret **Digitale referansetjenester : strategi, samarbeid og konkurranse.** Arrangør: JBI, NOLUG og Deichmanske bibliotek. Påmeldingsfrist: Snarest. Pris: Kr.500,- (inkl. lunsj)
- 7. februar:** **Klassifikasjon : DDK5.** Kursholder: Høgskolelektor Jon Anjer. Påmeldingsfrist: 20. januar. Pris: Kr. 500,- (inkl. lunsj).
- 20. - 21. mars:** **Katalogisering i NORMARC.** Kursholder: Førsteamanuensis Inger Cathrine Spangen. Påmeldingsfrist: 7. mars. Pris: Kr. 500,- (inkl. lunsj).
- 19. - 23. mai:** **Grunnkurs B.** Innføring i bruk og vurdering av Internettressurser . For ansatte i bibliotek og arkiv uten bibliotekfaglig utdanning. Søknadsfrist: 2. mai. Pris: Kr. 5.000,-.
- 2. - 4. juni:** **Summer in the city.** Nordisk konferanse med temaene bokhistorie, bibliotek som forlag og digital læring. Arrangør: Universitetsbiblioteket i Oslo i samarbeid med Høgskolen i Oslo. Avd. JBI. Sted: Universitetet i Oslo, Georg Sverdrups hus. Søknadsfrist: 7. april. Pris: Kr. 2.000,- (inkl. lunsj og festmiddag).

Videreutdanningstilbud:

- 3. - 7. mars:** **LISA 10. Modul 4.** Kvalitet og vurdering : Smak og behag. Ansvarlig: Cand.philol. Gry Wasstvedt. Søknadsfrist: 1. februar. Pris: Kr. 750,-.

Påmelding til alle kurs: kurs@jbi.hio.no eller fax 22 45 26 05.

OBS! Til kurs/utdanninger med søknadsfrist: bruk elektronisk søknadsskjema: <http://www.hio.no/JBI/kurs/form.html> eller ta kontakt med kurskonsulent Kristin Skorpen , kurs@jbi.hio.no, eller tlf. 22 45 26 10 for tilsending av dette.

Det tas forbehold om programendringer.

Brodd kan bibliotek !

Kontakt oss når det gjelder konsulent tjenester på bibliotekområdet. Våre tjenester omfatter

- bibliotekutvikling i alle typer organisasjoner
- bibliotekplaner i kommuner og fylkeskommuner
- ledelses- og organisasjonsutvikling
- valg av biblioteksystemer
- markeds- og brukerundersøkelser
- evaluering av tjenester
- klassifikasjonssystemer
- intern opplæring

Kurs vår 2003	Dato
	Februar
Front Page	6 - 7.
Dreamweaver	20 - 21.

Se beskrivelse av våre tjenesteområder og prosjekter på www.brodd.no eller ta kontakt med oss på telefon **23 37 90 60**.

Bibliotekarforbundets medlemmer får 20% rabatt på Brodds standard kurspriser. For ajourført kursoversikt, program og påmelding se www.brodd.no.
Brodd er en privat stiftelse med ansatte som har bibliotekar- og IT-bakgrunn
Vi tilbyr konsulent- og vikartjenester innen arkiv, bibliotek, kultur, kunnskapsorganisering, ledelse, organisasjon og web.

Post- og besøksadresse: Brodd, Brynsvien 5, 0667 Oslo TEL: 23 37 90 60 Fax: 23 37 90 61 E-post: brodd@brodd.no Org. nr: 974 789 299

KLASSEKAMPEN

DE STØRSTE NORSKE FORFATTERNE LESER KLASSEKAMPEN

... GJØR DU?

Priser 2001:
12 mnd. kr. 2.260,-
6 mnd. kr. 1.130,-
3 mnd. kr. 565,-

Kun lørdagsavis:
12 mnd. kr. 830,-
6 mnd. kr. 415,-

Bestill nå: Tlf: 22 05 95 72 Fax: 22 05 95 87
e-post: abonnement@klassekampen.no

TRONSMO – Fordi du fortjener det!

«... one of the coolest bookshops in the world.»
NEIL GAIMAN

«Det finnes bare en hip bokhandel i Norge.»
JAN ERIK VOLD

«The best bookshop in the world!»
ALLEN GINSBERG

«Jeg har aldri vært der, så Tronsmo imponerer ikke meg.»
VALGERD SVARSTAD HAUGLAND

politikk – tariff – bank – økonomi – Asia – Bukovski – globalisering – pondus –
feste – Cuba – lesbeførme – best – midt-østen – foppall – skottland –
spoken word – sirtin – tung og lett filosofi – lyrikk – krim – historie –
moderne – nielsen – «i og de andre» – elvskål – leverreland – reise-
eskildringer – kjæse – indiansere – norsk skjøvettenatur – ledige tilbud – ari-
ki – hase – latin – amerikansk – musikk – film – postkort – diskoteker – jule-
klubber – kuz – poplitteratur og våre venner menneskene

Kristian Augustsgate 19
Postboks 6754 St. Olavs plass
0130 Oslo
Telefon 22996399
Fax 22113374

– uavhengig siden fødselen –

Ledig stilling?

“Bibliotekaren” er et rimelig og effektivt alternativ for annonsering av ledige stillinger. Vi er alene om å komme ut hver eneste måned året rundt. Vi er alene om å ha så kort produksjonstid. Og vi er alene om å ha så lave priser.

Ta en titt på vår utgivelsesplan og våre annonsepriser på side 2, eller ring redaksjonen på 57 82 07 65. Neste gang du skal lyse ut en ledig stilling kan du trygt ta kontakt med oss!

IFLA
2005
OSLO

Velkommen!
Welcome!
Bienvenue!
Wilkommen!
Bienvenidos!

Добро пожаловать!

WWW.IFLA.ORG

14-19 AUGUST 2005

NORSK TIDSSKRIFT FOR

BIBLIOTEK FORSKNING

Abonnementstegning

Alle abonnenter kan henvende seg til

Redaksjonssekretæren

Institusjoner som er medlemmer av Norsk Bibliotekforening kan bestille abonnement hos **Tidsskriftformidlingen, NBF** Malerhaugveien 20, 0661 Oslo, tlf 22 68 85 50, fax 22 67 23 68.

Øvrige institusjoner kan bestille abonnement hos **Swets Norge AS**, postboks 6125, Etterstad 0602 Oslo, tlf 22 57 33 00, fax 22 68 19 01

Adresse

Institutt for dokumentasjonsvitenskap, Humanistisk fakultet,
Universitetet i Tromsø, 9037 Tromsø
Tlf: 77 64 63 53 Fax: 77 64 42 39
E-Post: Trond.Sobstad@hum.uit.no
(redaksjonssekretær)

<http://www.hum.uit.no/dok/ntbf/index.html>

Abonnements og heftepriser

Institusjoner: 300 kr (150)

Private 200 kr (120)

Studenter 150 kr (90)

Tallene i parentes angir pris pr hefte utenom abonnement.

Tidligere nummer og enkelthefter kan kjøpes ved henvendelse til redaksjonssekretæren, gjerne e-post.

Norsk Tidsskrift for Bibliotekforskning utkommer med 4 hefter med 75 sider, eller 2 hefter med minst 140 sider, i året.

ei avis til å lese

Vi tek **kulturen** på pulsen, og stiller dei **interessante** politiske spørsmåla. Vi gir plass for **humoren** og dei frimodige ytringane, til **glede** for mange og forarging for somme. Vi lagar ei avis der det er **høgt** under taket. Blikket vårt er også festa på hendingane utanfor landegrensene.

www.varnspublisist.no

Abonner no, vi veit du ikkje vil angre!

DAG OG TID Telefon: 22 33 00 97 – Faks: 22 41 42 10
E-post: tinging@dagogtid.no

BLADPENGAR: • 764 kr året • 399 kr halvåret • 229 kr kvartalet

nlhas

Vi leverer norske og utenlandske bøker, gråsonepublikasjoner, CD-ROM og andre informasjonsprodukter.

Vi tilbyr:

- Riktige priser
- Effektive rutiner
- Oversiktlige statusrapporter
- Personlig oppfølging

Større kunder tilbys svært fordelaktige betingelser, med reelle rabatter på utenlandske priser.

Ta kontakt – vi sender gjerne en oversikt over våre tjenester.

Norwegian Library House AS
Postboks 4737 Nydalen
0421 Oslo

Telefon 22 95 27 42
Telefax 22 95 03 25
post@nlhas.no
www.nlhas.no

Kikk innom Bibliotekarforbundet på veven:

www.bibforb.no

Bibliotekarforbundet

INNMELDINGSSKJEMA

Navn	_____	Født	_____
Adresse	_____	Tlf.	_____
_____	_____	_____	_____
Postnr.	_____	Poststed	_____
E-post:	_____		

Yrkesaktiv	☐	Godkj. Bibliotekareksamen (År)	_____
Student	☐		
Ikke yrkesativ	☐		

Arb. giver	_____	Sektor (Komm/Stat/Fylke/Priv)	_____
Adresse	_____	Tlf.	_____
_____	_____	Faks.	_____
Postnr.	_____	Poststed	_____
Stilling	_____	Ansiennitet fra	_____
Stillingskode	_____	Lønnstrinn	_____
_____	_____	Stillingsandel	_____

Dato	_____	Signatur	_____
------	-------	----------	-------

Kontingentsatser:

Yrkesaktive: 1,32 % av bruttolønn. (Min. kr. 2220 pr. år. / Maks. kr. 3660 pr. år.)
Ikke-yrkesaktive: kr. 250 pr. år.
Studenter: kr. 100 pr. skoleår.

Skjemaet sendes: Bibliotekarforbundet, Lakkegt. 21, 0187 Oslo,
vedlagt dokumentasjon av bibliotekarutdanning.

Sekretariatet:

Leder: Monica Deildok

Org.sekretær: Thor Bjarne Stadshaug

Adresse: Lakkegt.21,
0187 Oslo

Telefon: 22 17 04 95

Fax: 22 17 04 96

E-post: bf@bibforb.no

URL: www.bibforb.no

Styret:

Leder
Monica Deildok
BFs sekretariat, Lakkegt. 21, 0187 Oslo
Tlf. jobb: 22 17 04 95
Faks: 22 17 04 96
Tlf. priv.: 33 77 77 16
Mobil: 41 21 23 57
E-post: monica.deildok@bibforb.no

Nestleder
Mona Magnussen
PricewaterhouseCoopers
Karenslyst allé 12, 0245 OSLO
Tlf. jobb: 23 16 04 17
Faks: 23 16 10 00
Mobil: 95 26 04 17
Epost: mona.magnussen@no.pwcglobal.com

Styremedlemmer
Lone Johansen,
Mosseporten videregående skole
Richard Madsen,
Sørfold folkebibliotek
Monica Nævra,
Buskerud fylkesbibliotek
Klaus Jøran Tollan,
Høgskolen i Hedmark
Pippi Døvle Larssen,
Vestfold fylkesbibliotek

Varamedlemmer
Ola Eiksund, Arendal bibliotek
Guri Haugan, Levanger bibliotek
Hanne Brunborg, Gol bibliotek
Grethe Simonsen, Aukra folkebib.

Fylkeslagene:

Finnmark

Lillian E. Rushfeldt
Vadsø videregående skole, Boks 610, 9811 Vadsø
Telefon: 78 95 56 63
Telefaks: 78 95 28 50
E-post: lillian.rushfeldt@vdsvgs.finnmark-f.kommune.no

Troms

Stine Fjeldsøe
Tromsø bibliotek,
Boks 753, 9258 Tromsø
Telefon: 77 68 37 02
Telefaks: 77 65 74 14
E-post: stinefj@hotmail.com

Nordland

Aasa Storlien
Brønnøy bibliotek,
8900 Brønnøysund
Telefon: 75 02 06 35
Telefaks: 75 02 08 29
E-post: Aasas@bronnøy.folkebibl.no

Trøndelag

Liv Vikan
FoU-avdelingen,
Sykehuset Levanger, 7600 Levanger
Telefon: 74 09 83 36
Telefaks: 70 09 85 00
E-post: liv.vikan@hnt.no

Møre og Romsdal

Gro J. Sandvik Fegth
Fræna videregående skole
Bøen 22, 6440 Elnesvågen
Telefon: 71 26 64 20
Telefaks: 71 26 64 01
E-post: fvgsbib@online.no

Sogn og Fjordane

Anne Siri Fardal Bruteig
Fylkesmannen i Sogn og Fjordane
6863 Leikanger
Telefon: 57 65 51 92
Telefaks: 57 65 50 55
E-post: afa@fm-sf.stat.no

Hordaland

Siri Sjursen
Hordaland fylkesbibliotek
Fylkeshuset, 5020 Bergen
Telefon: 55 23 93 74
Telefaks: 55 23 93 79
E-post: siri.sjursen@hordaland-f.kommune.no

Rogaland

Kari Aardal
Vardafjell vid. skole
Spannavn. 25, 5532 Haugesund
Telefon: 52 70 99 10
Telefaks: 52 70 99 15
E-post: aaka.vardafjell-vgs@rogaland-f.kommune.no

Agder

Anne Kristin Undlien
Kristiansand folkebibliotek,
Postboks 476, 4664 Kristiansand
Telefon: 38 12 49 11
Telefaks: 38 12 49 49
E-post: Anne.Kristin.Undlien@Kristiansand.kommune.no

Telemark

Kari Madsen Moldvær
Porsgrunn bibliotek
Postboks 1133, 3905 Porsgrunn
Telefon: 35 54 71 71
Telefaks: 35 55 90 93
e-post: karim@porsgrunn.folkebibl.no

Vestfold

Pippi Døvle Larssen
Vestfold fylkesbibliotek
Storgt. 16, 3126 Tønsberg
Telefon: 33 31 93 03
Telefaks: 33 31 33 25
E-post: pippi@vf.fylkesbibl.no

Buskerud

Anne Foss
Buskerud fylkesbibliotek
Boks 1136 Bragernes, 3001 Drammen
Telefon: 32 80 63 55
Telefaks: 32 80 64 53
E-post: foss@buskerud.fylkesbibl.no

Hedmark og Oppland

Klaus Jøran Tollan
Høgskolen i Hedmark, avd. for lærerutdanning,
Holsetgt. 31, 2318, Hamar
Telefon: 62 51 76 62
Telefaks: 62 54 24 95
E-post: klaus.tollan@luh.hihm.no

Østfold

Anne Woje
Fredrikstad bibliotek,
Boks 100,
1601 Fredrikstad
Telefon: 69 38 34 33
Telefaks: 69 38 34 34
E-post: annec@fredrikstad.folkebibl.no

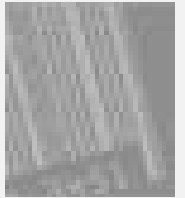
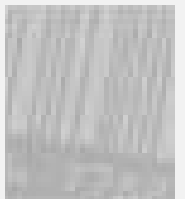
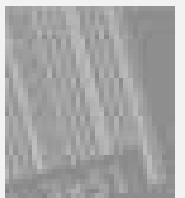
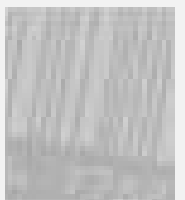
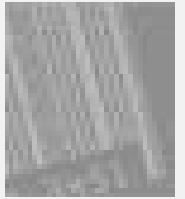
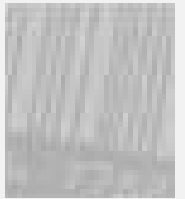
Oslo/Akershus

Anne Cathrine Undhjem
Fylkesbiblioteket i Akershus
Boks 85, 2027 Kjeller
Telefon: 63 80 10 20
Telefaks: 63 81 09 26
E-post: cathrine.undhjem@vgs.akershus-f.kommune.no

B-blad

Returadresse:

Bibliotekarforbundet
Lakkegata 21
0187 Oslo

Sitatet:

"Selv om vår alles Valgerd etter min vurdering er en ekte kulturhedning, så er hun ikke dum. Hun er en dreven politiker, en politiker som vet at man i Kommune-Norge nå leter med lys og lykte etter områder å spare på. Hun vet også at lokalpolitikere ikke ønsker å røre ved de lovpålagte oppgavene. Etter å ha finlest lovforslaget, skrelt bort alle intetsigende formuleringer, ser en at innbakt i lovteksten ligger følgende budskap: "Kjære kommunepolitikere, her kan dere kutte, her gir jeg dere folkebibliotekene på et fat, et slakteoffer til fri benyttelse."

Fra Gunhild Gjevjons artikkel "Valgerd, en ekte kulturhedning?"
i Nationen 21. november 2002.

"Når jeg velger å tro at lovforslaget kan føre gode ting med seg, forutsetter jeg en del ting. Jeg tar det som en selvfølge at alle politikere vet at tilgangen på bøker er viktig for barn som skal lære å lese, og at det ikke står så godt til med leseferdighetene hos norske barn i forhold til land man liker å sammenligne seg med. Jeg regner også med at politikere sentralt og lokalt har fått med seg at de som sørger for Internett til alle, det er bibliotekene. Og jeg er sikker på at politikere vet at gode lesere gir gode skrivere. De vet at lesing av skjønnlitteratur beriker voksne menneskers sjel liv. De vet at tilgang på bibliotekenes faktasamlinger er viktig for både barns, ungdoms og voksnes utdanning og videreutdanning. Alt dette er jeg trygg på at de bevilgende myndigheter både lokalt og sentralt er klar over. Derfor kutter de ikke i bevilgningene til bibliotekene. De øker dem, omorganiserer tjenesten, for så å tilby folket en bedre tjeneste. Det er det som er målet, ikke sant?"

Kommentar av journalist Tone Holmquist
i Kommunal Rapport 27. november 2002.